

برنامه درسی

دوره: کارشناسی

رشته: فلسفه و کلام اسلامی

گروه: علوم انسانی

کمیته: شورای برنامه‌ریزی درسی دانشکده الهیات و معارف اسلامی

نسخه جدید مصوب جلسه شورای برنامه‌ریزی درسی مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۲

کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه شیراز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه درسی جدید دوره کارشناسی رشته فلسفه و کلام اسلامی

- ۱- با استناد به مصوبه جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۲، کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی، برنامه جدید دوره کارشناسی رشته فلسفه و کلام اسلامی پیشنهادی شورای برنامه‌ریزی درسی دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه شیراز را به شرح زیر تصویب کرد:
۲- برنامه درسی مذکور از تاریخ تصویب جایگزین برنامه درسی:
دوره کارشناسی رشته فلسفه و کلام اسلامی مصوب جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۴ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی می‌شود
۳- این برنامه از تاریخ تصویب برای دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه شیراز برای اجرا ابلاغ می‌شود.
۴- این برنامه برای دانشجویانی که بعد از تاریخ تصویب برنامه، در دانشگاه شیراز پذیرفته می‌شوند لازم‌الاجرا است. همچنین تغییرات این برنامه حتی الامکان برای دانشجویان ورودی‌های قبل نیز اعمال می‌گردد.

دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزشی دانشگاه شیراز

فصل اول
مشخصات کلی

مقدمه

شورای بخش فلسفه و کلام اسلامی دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه شیراز با عنایت به اهداف عالی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و نیازهای علمی و فرهنگی کشور در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و اجرایی به اساتید، محققان و کارشناسان، به تنظیم و تدوین برنامه درسی برای دوره کارشناسی فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه شیراز اقدام نموده است. در تدوین این برنامه از برنامه دوره کارشناسی فلسفه و کلام اسلامی مصوب جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه‌ریزی آموزش عالی، کمک گرفته شده است و به منظور توسعه و عمق‌بخشی به مباحث رشته فلسفه و کلام اسلامی، با توجه به گسترش و توسعه علوم مختلف و پدید آمدن موضوعات جدید در حوزه‌های گوناگون علمی و پیش‌بینی دروس انتخابی در آن به منظور انعطاف هر چه بیشتر برنامه، تغییراتی در برنامه و سرفصل قبلی دروس و تعداد واحدهای لازم برای دانشجویان داده شده است و برنامه جدیدی برای دوره کارشناسی فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه شیراز تهیه و تدوین شده است.

۱- تعریف و اهداف

کارشناسی فلسفه و کلام اسلامی یکی از دوره‌های آموزشی در نظام آموزش عالی است و هدف از تشکیل آن عبارتست از:

۱-۱- تربیت اساتید مورد نیاز دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در رشته‌های الهیات، فلسفه و نیز دروس عمومی معارف اسلامی از طریق دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری؛

۲-۱- تربیت محققان و پژوهشگران مورد نیاز مراکز علمی و تحقیقاتی از طریق دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری؛

۳-۱- تربیت کارشناسان عقیدتی مورد نیاز دستگاه اجرایی و نهادهای نظامی کشور؛

۴-۱- تربیت مشاوران مذهبی و اعتقادی مورد نیاز کشور؛

۵-۱- تربیت کارشناسان توانا جهت خدمت در قسمت‌های کارشناسی مراکز دولتی و غیره.

۶-۱- پاسخگویی به نیازهای مشتاقان به مطالعات فلسفی و کلامی.

۲- طول دوره و شکل نظام

حداقل و حداکثر تحصیل در دوره کارشناسی فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه شیراز مطابق آئین‌نامه آموزشی، مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی و آئین‌نامه و مقررات دوره تحصیلی کارشناسی دانشگاه شیراز است. کلیه دروس حداکثر در ۸ ترم ارائه می‌گردد. طول هر ترم ۱۶ هفته است و زمان آموزش هر واحد درسی از نوع نظری هفته‌ای یک ساعت و عملی دو ساعت است.

۳- واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی رشته فلسفه و کلام اسلامی ۱۳۶ واحد به شرح زیر است:

۳-۱- دروس عمومی ۱۲ واحد

۳-۲- دروس پایه ۵۰ واحد

۳-۳- دروس تخصصی ۶۸ واحد

۳-۴- دروس انتخابی ۶ واحد (از ۱۲ واحد درس انتخابی)

۴- نقش و توانایی

دانشجویان طی دوره کارشناسی علاوه بر آشنایی با مباحث بنیادی و اساسی در زمینه‌های مختلف علوم اسلامی، به طور نسبی درباره فلسفه، کلام و عرفان اسلامی به کسب دانش و تخصص می‌پردازند، به گونه‌ای که در پایان این دوره زمینه لازم برای ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری رشته فلسفه و کلام اسلامی، فلسفه محض، منطق، فلسفه دین، کلام اسلامی و سایر رشته‌های مرتبط در دیگر مراکز آموزشی عالی به منظور ادامه تحصیلات و پژوهش‌های تخصصی و اجتهادی فراهم می‌شود. همچنین آمادگی لازم برای ورود در نهادهای دولتی و غیر دولتی را خواهند داشت و خواهند توانست در جهت تحقق اهداف مذکور در این برنامه و پیشبرد فرهنگ جامعه نقش مؤثری را ایفا نمایند.

فصل دوم

جداول دروس

جدول ۱: دروس عمومی

نوع شایستگی	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد	تعداد ساعت	پیش نیاز	توضیح
عمومی	۱	زبان فارسی عمومی	۳	نظری	۴۸		
	۲	زبان انگلیسی عمومی	۳	نظری	۴۸		
	۳	دانش خانواده	۲	نظری	۳۲		
	۴	انقلاب اسلامی	۲	نظری	۳۲		
	۵	تربیت بدنی ۱	۱	عملی	۳۲		معادل دو برابر ساعت درس نظری
	۶	تربیت بدنی ۲	۱	عملی	۳۲	تربیت بدنی ۱	معادل دو برابر ساعت درس نظری
جمع			۱۲		۲۲۴		

جدول ۲: دروس پایه

نوع شایستگی	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد	تعداد ساعت	پیش نیاز	توضیح
پایه	۱۰۰	صرف کاربردی ۱	۴	نظری	۶۴		
	۱۰۱	صرف کاربردی ۲	۲	نظری	۳۲	صرف کاربردی ۱	
	۱۰۲	نحو کاربردی ۱	۴	نظری	۶۴	صرف کاربردی ۱	
	۱۰۳	نحو کاربردی ۲	۴	نظری	۶۴	نحو کاربردی ۱	
	۱۰۴	نحو کاربردی ۳	۲	نظری	۳۲	نحو کاربردی ۲	
	۱۰۵	قرائت و ترجمه متون فقهی، کلامی و تفسیری	۲	نظری	۳۲		
	۱۰۶	روان خوانی و تجوید قرآن	۲	نظری	۳۲		
	۱۰۷	متون اسلامی به زبان انگلیسی	۲	نظری	۳۲		
	۱۰۸	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	نظری	۳۲		
	۱۰۹	تاریخ تحلیلی امامت	۲	نظری	۳۲		
	۱۱۰	شناخت نهج البلاغه	۲	نظری	۳۲		
	۱۱۱	آشنایی با ادیان بزرگ	۲	نظری	۳۲		
	۱۱۲	روش تحقیق	۲	نظری	۳۲		

		۳۲	نظری	۲	رایانه و فضای مجازی	۱۱۳
		۳۲	نظری	۲	اخلاق و تربیت اسلامی	۱۱۴
		۳۲	نظری	۲	کلام عمومی ۱	۱۱۵
	کلام عمومی ۱	۳۲	نظری	۲	کلام عمومی ۲	۱۱۶
		۳۲	نظری	۲	مبادی اصول	۱۱۷
		۳۲	نظری	۲	آشنایی با علوم قرآن	۱۱۸
		۳۲	نظری	۲	آشنایی با علوم حدیث	۱۱۹
		۳۲	نظری	۲	تفسیر قرآن کریم	۱۲۰
		۳۲	نظری	۲	کلیات فقه و احکام اسلامی	۱۲۱
		۸۰۰		۵۰	جمع	

جدول ۳: دروس اصلی

توضیح	پیش نیاز	تعداد ساعت	نوع واحد	تعداد واحد	عنوان درس	کد درس	نوع شایستگی
	ندارد	۳۲	نظری	۲	تاریخ فلسفه اسلامی ۱	۲۰۰	اصلی
	تاریخ فلسفه اسلامی ۱	۳۲	نظری	۲	تاریخ فلسفه اسلامی ۲	۲۰۱	
	تاریخ فلسفه اسلامی ۲	۳۲	نظری	۲	تاریخ فلسفه اسلامی ۳	۲۰۲	
	ندارد	۶۴	نظری	۴	فلسفه اسلامی ۱	۲۰۳	
	فلسفه اسلامی ۱	۶۴	نظری	۴	فلسفه اسلامی ۲	۲۰۴	
	فلسفه اسلامی ۲	۶۴	نظری	۴	فلسفه اسلامی ۳	۲۰۵	
	فلسفه اسلامی ۳	۶۴	نظری	۴	فلسفه اسلامی ۴	۲۰۶	
	فلسفه اسلامی ۴	۶۴	نظری	۴	فلسفه اسلامی ۵	۲۰۷	
	فلسفه اسلامی ۵	۶۴	نظری	۴	فلسفه اسلامی ۶	۲۰۸	
	ندارد	۳۲	نظری	۲	تاریخ فلسفه غرب ۱	۲۰۹	
	تاریخ فلسفه غرب ۱	۳۲	نظری	۲	تاریخ فلسفه غرب ۲	۲۱۰	
	تاریخ فلسفه غرب ۲	۳۲	نظری	۲	تاریخ فلسفه غرب ۳	۲۱۱	
	فلسفه اسلامی ۳	۳۲	نظری	۲	عرفان نظری ۱	۲۱۲	
	عرفان نظری ۱	۳۲	نظری	۲	عرفان نظری ۲	۲۱۳	
	عرفان نظری ۲	۳۲	نظری	۲	عرفان نظری ۳	۲۱۴	
	فلسفه و تاریخ علم کلام	۳۲	نظری	۲	کلام تخصصی ۱	۲۱۵	
	کلام ۱	۳۲	نظری	۲	کلام تخصصی ۲	۲۱۶	
	کلام ۲	۳۲	نظری	۲	کلام تخصصی ۳	۲۱۷	
	کلام ۳	۳۲	نظری	۲	کلام تخصصی ۴	۲۱۸	
	ندارد	۳۲	نظری	۲	آشنایی با فرق و مذاهب کلامی	۲۱۹	
	ندارد	۳۲	نظری	۲	منطق تصور	۲۲۰	

۲۲۳	منطق تصدیق	۲	نظری	۳۲	منطق تصوّر
۲۲۴	قیاس و استقراء	۲	نظری	۳۲	منطق تصدیق
۲۲۵	برهان و جدل	۲	نظری	۳۲	قیاس و برهان
۲۲۶	خطابه، شعر و مغالطه	۲	نظری	۳۲	جدل و خطابه
۲۲۸	زبان تخصصی ۱	۲	نظری	۳۲	متون اسلامی به زبان انگلیسی
۲۲۹	زبان تخصصی ۲	۲	نظری	۳۲	زبان تخصصی ۱
۲۳۰	قرائت و ترجمه متون فلسفی و عرفانی به زبان عربی	۲	نظری	۳۲	صرف و نحو و دروس تخصصی فلسفه و عرفان
جمع		۶۸		۱۰۸۸	

جدول ۴: دروس انتخابی

نوع شایستگی	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد	تعداد ساعت	پیش نیاز	توضیح
انتخابی	۳۰۰	منطق جدید	۲	نظری	۳۲		
	۳۰۱	کلام جدید و فلسفه دین	۲	نظری	۳۲		
	۳۰۲	معرفت شناسی و فلسفه علم	۲	نظری	۳۲		
	۳۰۳	انسان شناسی	۲	نظری	۳۲		
	۳۰۴	آموزش فلسفه اسلامی به کودکان	۲	نظری	۳۲		
	۳۰۵	فلسفه برای کودکان	۲	نظری و عملی	۳۲		
جمع			۱۲		۱۹۲		

فصل سوم
سرفصل دروس

کد درس: ۱۰۰

عنوان درس به فارسی: صرف کاربردی (۱)

عنوان درس به انگلیسی: (1) Arabic Morphology in use 1

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

ساعات تدریس: ۶۴

پیش نیاز: ندارد

هدف:

آشنایی با ساختار واژگانی زبان عربی و چگونگی ساخت و دگرگونی آنها که به دانش صرف شناخته می‌شود.

سرفصل درس:

تعریف علم صرف و موضوع آن

مهم‌ترین مسائل علم صرف

اقسام واژگان از جهت دگرگونی‌پذیری

- اسم

- فعل

- حرف

انواع فعل از جهت

- زمان

- مجرد و مزید

- صرف تام و ناقص

- معلوم و مجهول

- لازم و متعدی

- سالم، معتل، مهموز، مضاعف

پیوست‌های فعل

- ضمیر

- نون تأکید

اقسام اسم از جهت

- جامد و مشتق

- مفرد، مثنی و جمع

- جنس و علم

- معرفه و نکره

- اقسام اسم مشتق
- اسم فاعل
- اسم مفعول
- صفت مشبیه
- صیغه مبالغه
- اسم تفضیل
- اسم زمان و مکان
- اسم آلت
- انواع مصدر
- مصدر اصلی
- صناعی
- میمی
- اسم مصدر
- نوع
- مره

تطبیق و کاربرد موارد آموزش داده شده در جمله‌ها و عبارات برگرفته شده از قرآن کریم، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، ادعیه، احادیث و روایات اسلامی.

تکلیف عملکردی

در هر درس تکالیف و تمرین‌ها به دانشجویان واگذار شده و در کلاس ارائه و تصحیح شود.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی):

با توجه به رویکرد متفاوت در ارائه این دروس لازم است از منبعی که با رویکرد کاربردی قواعد دستور زبان در خوانش و فهم متون اسلامی تدوین شده است، استفاده گردد. بر همین اساس منابع ذیل پیشنهاد می‌گردد:
 شرتونی، رشید (۱۳۹۰ش) مبادی العربیه، جلد ۴، ویراسته حمید محمدی، قم: دارالعلم.
 طباطبایی، سیدمحمدرضا (۱۳۶۱ ش) صرف ساده، قم: دارالعلم.

منابع فرعی (پژوهشی)

فقهی‌زاده، عبدالهادی (۱۳۹۴ش) آموزش صرف عربی، تهران: انتشارات سمت.
 شهابی، علی‌اکبر (۱۳۷۳ ش) اصول الصرف تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
 غلابینی، مصطفی (۱۳۶۲ش) جامع‌الدروس العربیه، تهران: انتشارات ناصر خسرو.
 دیباجی، سید ابراهیم (۱۳۷۷ش) الجدید فی الصرف و النحو، تهران: انتشارات سمت.
 کشفی، عبدالرسول (۱۳۸۱ ش) دستور زبان کاربردی عربی صرف، قم: انتشارات کتاب طه.

الفرطوسى، مهدي، هاشم طه شلاش صلاح (١٣٩٣ش) المهذب فى علم التصريف، قم: انتشارات العطار.
ذهنى، محمدجواد (بى تا) الكلام اللطيف: شرح فارسى بر تصريف، قم: نشر حادق.
گزیده‌ای از آیات قرآن کریم و سایر متون اسلامی مرتبط با موضوع درس.

کد درس: ۱۰۱

عنوان درس به فارسی: صرف کاربردی (۲)

عنوان درس به انگلیسی: (2) Arabic Morphology in use 2

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش‌نیاز: صرف کاربردی (۱)

هدف:

- آشنایی با ساخت و دگرگونی واژگان عربی و تحول معنایی آنها بر اساس دگرگونی‌های لفظی که در علم صرف مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سرفصل درس

انواع اسم‌ها از جهت نشانه‌پذیری

- مقصور

- ممدود

- منقوص

انواع جمع

- سالم و مکسر

- مؤنث سالم

- مذکر سالم

- قله و کثره

نشانه‌های اسم مؤنث

«نسبت» و چگونگی کاربرد آن در اسم‌های مختلف

انواع اعراب و نشانه‌های هر یک

- ظاهری

- نیایی

- تقدیری

- محلی

اسم منصرف و غیر منصرف

کلمات مبنی و معرب (اسم، فعل و حرف)

انواع ضمیر و کاربرد آنها

انواع اسم و کاربرد آنها

- اشاره
- موصول
- شرط
- استفهام
- کنایات
- اسم فعل

ظروف زمان و مکان و ویژگی‌های هر یک

انواع عدد و قواعد آن

تطبیق و کاربرد موارد آموزش داده شده در جمله‌ها و عبارات برگرفته شده از قرآن کریم، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه، ادعیه احادیث و روایات اسلامی

تکلیف عملکردی

در هر درس تکالیف و تمرین‌ها به دانشجویان واگذار شده و در کلاس ارائه و تصحیح شود.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی)

با توجه به رویکرد متفاوت در ارائه این دروس لازم است از منبعی که با رویکرد کاربردی قواعد دستور زبان در خوانش و فهم متون اسلامی تدوین شده است، استفاده گردد. بر همین اساس منابع ذیل پیشنهاد می‌گردد:
 شرتونی، رشید (۱۳۹۰ش) مبادی العربیه، جلد ۴، ویراسته حمید محمدی، قم: دارالعلم.
 طباطبایی، سیدمحمدرضا (۱۳۹۶ش) صرف ساده، قم: دارالعلم.

منابع فرعی (پژوهشی)

فقهی‌زاده، عبدالهادی (۱۳۹۴ش) آموزش صرف عربی، تهران: انتشارات سمت.
 شهبابی، علی‌اکبر (۱۳۷۳ش) اصول الصرف، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
 غلابینی، مصطفی (۱۳۶۲ش) جامع الدروس العربیه، تهران: انتشارات ناصرخسرو.
 دیباجی، سید ابراهیم (۱۳۷۷ش) الجدید فی الصرف و النحو، تهران: انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
 کشفی، عبدالرسول (۱۳۸۱ش) دستور زبان کاربردی عربی صرف، قم: انتشارات کتاب طه.
 ذهنی، محمدجواد (بی‌تا) الکلام اللطیف: شرح فارسی بر تصریف، قم: نشر حاذق.
 هاشم طه شلاش، صلاح مهدی الفرطوسی عبدالجلیل عبید حسین (بی‌تا) المذهب فی علم التصریف، بغداد، بیت‌الحکمه.
 گزیده‌ای از آیات قرآن کریم و سایر متون اسلامی مرتبط با موضوع درس.

کد درس: ۱۰۲

عنوان درس به فارسی: نحو کاربردی (۱)

عنوان درس به انگلیسی: (1) Arabic Syntax (Arabic grammar in use 1)

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

زمان درس: ۶۴

پیش نیاز: صرف کاربردی ۱

اهداف:

آشنایی با ترکیب و پیوست واژگان و پیکره جمله و ارکان آن در زبان عربی و کسب توانایی درست‌خوانی و ساخت درست جمله در زبان عربی و فهم معنایی واحد زبانی و نشانه‌گذاری واژگان در جمله‌ها و عبارات.

سرفصل درس:

تعریف علم نحو و بازشناسی موضوع و فایده آن

انواع اعراب اسم و فعل (رفع و نصب و جر و جزم) و عوامل آن

موارد رفع، نصب و جزم فعل مضارع

جمله‌های شرطیه و چگونگی ساخت و ترکیب آنها

فاعل و نائب فاعل و انواع آنها از جهت صریح و مؤول و مطابقت با فعل

مرفوعات، انواع و مواضع تقدیم و تأخیر هر یک

- فاعل

- نائب فاعل

- مبتدا

- خبر

نواسخ

- افعال ناقصه

- حروف مشبیه بالفعل

ما و لا شبیه به لیس

لا نفی جنس

افعال مقاربه

افعال قلوب

ضمیر فصل، ضمیر شأن، حکایه

اعمال، الغاء، و تعلیق نواسخ

صیغه تعجب و افعال مدح و ذم

تطبيق و کاربرد موضوعات آموزش داده شده در جمله‌ها و متن‌های برگرفته از قرآن کریم، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه و سایر متون اسلامی با تأکید بر فهم معنایی متون

تکلیف عملکردی

در هر درس تکالیف و تمرین‌ها به دانشجویان واگذار شده و در کلاس ارائه و تصحیح شود.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی)

با توجه به رویکرد متفاوت در ارائه این دروس لازم است از منبعی که با رویکرد کاربردی قواعد دستور زبان در خوانش و فهم متون اسلامی تدوین شده است، استفاده گردد. بر همین اساس منبع ذیل پیشنهاد می‌شود:
شرتونی، رشید (۱۳۹۰ش) مبادی العربیه، جلد ۴، ویراسته حمید محمدی، قم: دارالعلم.
منابع فرعی (پژوهشی)

شهبابی، علی‌اکبر (۱۳۵۲ش) اصول النحو، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

غلابینی، مصطفی (۱۳۶۲ش) جامع الدروس العربیه، تهران: انتشارات ناصر خسرو.

دیباچی، سید ابراهیم (۱۳۷۷ش) الجدید فی الصرف و النحو، تهران: انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

سامرای، صالح (۱۴۲۰ق) معانی النحو، ۴ جلد، عمان، دارالفکر.

الجارم، علی؛ امین، مصطفی (بی تا) النحو الواضح فی القواعد اللغه العربیه، تهران: آواندا دانش.

حسن، عباس (۱۳۶۷ش) النحو الوافی، تهران: انتشارات احمدی.

گزیده‌ای از آیات قرآن کریم و عباراتی از نهج البلاغه، صحیفه سجادیه و دیگر متون اسلامی.

کد درس: ۱۰۳

عنوان درس به فارسی: نحو کاربردی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Arabic grammar in use 2 (Arabic syntax 2)

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۴

زمان درس: ۶۴

پیش نیاز: نحو کاربردی ۱

اهداف:

آشنایی با ترکیب و پیوست واژگان و پیکره جمله و ارکان آن در زبان عربی و کسب توانایی درست خوانی و ساخت درست جمله در زبان عربی و فهم معنایی واحد زبانی و نشانه گذاری واژگان در جمله ها و عبارات.

سرفصل درس:

منصوبات و انواع آن، از جمله:

- مفعول مطلق

- مفعول به

- مفعول فیه

- مفعول له

- مفعول معه

عمل شبه فعل ها

ندا و منادا و ندبه و استغاثه

تحذیر، اغراء، اختصاص، اشتغال، تنازع

حال

تمییز

استثناء

تطبیق و کاربرد موضوعات آموزش داده شده در جمله ها و متن های برگرفته از قرآن کریم، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه و سایر متون اسلامی با تاکید بر فهم معنایی متون

تکلیف عملکردی

در هر درس تکالیف و تمرین ها به دانشجویان واگذار شده و در کلاس ارائه و تصحیح می شود.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی)

شرتونی، رشید (۱۴۲۹ق) مبادئ العربیة، ج ۳، تنقیح و اعداد: حمید المحمدی، قم: دارالعلم.

منابع فرعی (پژوهشی)

شهبابی، علی اکبر (۱۳۵۲ش) اصول النحو تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

غلابینی، مصطفی (۱۳۶۲ش) جامع الدروس العربیة، تهران: انتشارات ناصر خسرو.

دیباچی، سید ابراهیم (۱۳۷۷ش) الجدید فی الصرف و النحو، تهران: انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).

شرتونی، رشید (۱۳۹۰ش) مبادئ العربیة، جلد ۴، ویراسته حمید محمدی، قم: دارالعلم.

سامرایبی، صالح (۱۴۲۰ق) معانی النحو، ۴ جلد، عمان، دارالفکر.

الجارم، علی؛ امین، مصطفی (بی تا) النحو الواضح فی القواعد اللغة العربیة، تهران: آواندا دانش.

حسن، عباس (۱۳۶۷) النحو الوافی، تهران: انتشارات احمدی.

گزیده‌ای از آیات قرآن کریم و عباراتی از نهج البلاغه، صحیفه سجادیه و دیگر متون اسلامی.

کد درس: ۱۰۴

عنوان درس به فارسی: نحو کاربردی ۳

عنوان درس به انگلیسی: Arabic grammar in use 3 (Arabic syntax 3)

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: نحو کاربردی ۲

اهداف:

آشنایی با ترکیب و پیوست واژگان و پیکره جمله و ارکان آن در زبان عربی و کسب توانایی درست خوانی و ساخت درست جمله در زبان عربی و فهم معنایی واحد زبانی و نشانه گذاری واژگان در جمله ها و عبارات.

سرفصل درس:

اعراب اصلی و تبعی

حروف جر و عمل آن

اضافه و انواع آن

- اضافه معنوی

- اضافه به جمله

- اضافه لفظی

توابع

- عطف

- عطف بیان

- بدل

- نعت

- تاکید

انواع حروف

- حروف جر

- حروف استفهام

- حروف شرط

- حروف قسم

- حروف تاکید

- حروف عطف

...

معانی و کاربردهای حروف در زبان عربی

انواع جمله از جهت دارا بودن محل اعراب و فاقد آن و کاربردهای هر یک
تطبیق و کاربرد موضوعات آموزش داده شده در جمله ها و متن های برگرفته از قرآن کریم، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه و سایر
متون اسلامی با تاکید بر فهم معنایی متون.

تکلیف عملکردی:

در هر درس تکالیف و تمرین ها به دانشجویان واگذار شده و در کلاس ارائه و تصحیح می شود.

فهرست منابع:

منابع اصلی (آموزشی)

شرتونی، رشید (۱۴۲۹ق) مبادی العربیه، ج ۳، تنقیح و اعداد: حمید محمدی، قم، دارالعلم.

منابع فرعی (پژوهشی)

شهبابی، علی اکبر (۱۳۵۲) اصول النحو، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

غلابینی، مصطفی (۱۳۶۲ ش) جامع الدروس العربیه، تهران: انتشارات ناصر خسرو.

دیباچی، سید ابراهیم (۱۳۷۷ ش) الجدید فی الصرف و النحو، تهران: انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها
(سمت).

شرتونی، رشید (۱۳۹۰ ش) مبادی العربیه، جلد ۴، ویراسته حمید محمدی، قم: دارالعلم.

سامرایی، صالح (۱۴۲۰ ق) معانی النحو، جلد ۴، عمان، دارالفکر.

الجارم، علی؛ امین، مصطفی (بی تا) النحو الواضح فی القواعد اللغه العربیه، تهران: آواندا دانش.

حسن، عباس (۱۳۶۷ ش) النحو الوافی، تهران: انتشارات احمدی.

گزیده‌ای از آیات قرآن کریم و عباراتی از نهج البلاغه، صحیفه سجادیه و دیگر متون اسلامی.

کد درس: ۱۰۵

عنوان درس به فارسی: قرائت و ترجمه متون فقهی، کلامی و تفسیری

عنوان درس به انگلیسی:

Reading Comprehension and Translation of Jurisprudential, Theological and Interpretative Texts

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد.

اهداف:

آشنا کردن دانشجویان با روش‌ها و مهارت‌های ترجمه متون عربی تخصصی تفسیر، فقه و کلام؛ توانا ساختن دانشجویان در قرائت صحیح متون تخصصی و نیز آشنا ساختن آنان با بخشی از لغات، تعبیرات و اصطلاحات تخصصی در متون اسلامی.

سرفصل درس

چهار جلسه نخست:

انواع ترجمه، شرایط مترجم، کلیاتی از مسائل نظری ترجمه؛ مقدمات لازم برای قرائت صحیح متون تخصصی مانند کلمه‌شناسی، ساختارشناسی و اصطلاح‌شناسی عربی؛ ترجمه مفردات و انواع ترکیب‌های اضافی، وصفی، اضافی – وصفی و اصطلاحی؛ ترجمه جملات به اعتبار نوع (اسمیه/فعلیه) و زمان (اخباری، استمراری و التزامی)؛ تطبیق بخش‌هایی از متون چند اثر تخصصی و ترجمه شده با اصل عربی آن‌ها.

چهار جلسه: قرائت و ترجمه متون تفسیری: تفسیر سوره‌های جمعه و منافقون

چهار جلسه: قرائت و ترجمه متون فقهی: احکام معاملات (بیع، اجاره، رهن، صلح و ...)

چهار جلسه: قرائت و ترجمه متون کلامی: معاد، امامت، خصائص شیعه و ...

تکلیف عملکردی:

استاد باید ابتدا مباحث مقدماتی ترجمه متون تخصصی را متناسب با سرفصل در چهار جلسه بیان کند و سپس گزیده متون تفسیری، فقهی و کلامی را در طول ترم تقسیم کند و به هر کدام ۴ جلسه اختصاص دهد. استاد باید در هر جلسه به قرائت صحیح و درک مطلب از متون فوق بپردازد و زمینه شناخت ویژگی‌های آثار کلاسیک برجسته در حوزه متون تخصصی را برای دانشجویان فراهم کند و دانشجویان را نیز به ترجمه متون ساده در حوزه مباحث فوق برانگیزد. همچنین استاد ترجمه برخی از متون تخصصی را به دانشجویان می‌سپارد.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی)

متون تفسیری:

طبرسی، فضل بن حسن، (۱۳۸۴) مختصر مجمع البیان فی تفسیر القرآن (۳ جلد)، خلاصه کننده: ناصری، محمدباقر، قم: جماعه المدرسين فی الحوزه العلمیه بقم، مؤسسه النشر الاسلامی
طبرسی، فضل بن حسن (۱۴۱۲ ق) تفسیر جوامع الجامع، مصحح: ابوالقاسم گرگی، قم: مرکز مدیریت حوزہ علمیه قم.
ابن ادريس (۱۴۰۹ ق) مختصر التبیان (المنتخب من تفسیر القرآن و نکات المستخرجه من کتاب التبیان) (۲ جلد)، نویسنده کتاب التبیان: شیخ طوسی، قم: کتابخانه عمومی آیت الله مرعشی نجفی (ره).
زمخشری، محمود بن عمر بن محمد (۱۳۹۱ ش) تفسیر کشف، مترجم: مسعود انصاری، تهران: ققنوس.

متون فقهی:

علامه حلی، حسن بن یوسف (۱۳۷۷) تبصره المتعلمین فی احکام الدین، ۲ جلد، تهران: کتابفروشی اسلامیہ.
محقق حلی، جعفر بن حسن (۱۴۱۶ ق) المختصر النافع، تهران: مؤسسه البعثه، قسم الدراسات الاسلامیه.
شهید اول، محمد بن مکی (۱۴۱۰ ق) اللعه دمشقیه، بیروت: الدار الاسلامیه-دار التراث.
خمینی، روح الله (۱۳۷۹ ش) تحریر الوسیله، قم: دار العلم، مؤسسه النشر الاسلامی، جامعه مدرسین حوزہ علمیه قم.

متون کلامی:

فاضل مقداد (۱۴۱۴ ق) شرح باب حادی عشر، قم: مؤسسه انتشارات علامه.
قلی پور، مسلم (۱۳۸۲) تلخیص محاضرات فی الالهیات، نوشته: جعفر سبحانی، قم: اخلاق.

منابع فرعی (پژوهشی)

النجفی، احمد (۱۳۷۶ ش) الطریقه الجدیده من دروس دارالعلوم العربیه، به اهتمام: سعید نجفی اسد اللهی، تهران: دارالعلوم العربیه.
آذرنوش، آذرتاش (۱۳۷۲ ش) آموزش زبان عربی (۱) و (۲)، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
صیینی، محمود اسماعیل و همکاران (۱۳۷۲ ش) العربیه للناشئین، قم: مدین.
آذرنوش، آذرتاش (۱۳۷۵ ش) تاریخ ترجمه از عربی به فارسی (۱- ترجمه قرآن)، تهران، انتشارات سروش.

کد درس: ۱۰۶

عنوان درس به فارسی: روان خوانی و تجوید قرآن

عنوان درس به انگلیسی: Recitation and Proper Reading of the Holy Quran

نوع درس: پایه

نوع واحد: عملی

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۶۴ ساعت

پیش نیاز: ندارد.

هدف:

هدف اصلی: توانمند سازی و مهارت یافتن عملی دانشجو در خواندن صحیح، روان و با رعایت اصول تجویدی قرآن کریم.

هدف فرعی: آموزش مباحث نظری در خصوص روانخوانی، روانخوانی و تجوید قرآن کریم.

سرفصل درس:

صداهای کوتاه

صداهای کشیده

سکون

تشدید

مد

تنوین

حروف ناخوانا (حروفی که نوشته نشده ولی باید خوانده شود)

رفع التقاء ساکنین

آشنایی با مخارج حروف

آشنایی با صفات حروف

تمایز حروف

تفخیم و ترقیق

ادغام

احکام میم ساکن

احکام نون ساکن و تنوین

غنه

مد و قصر

وقف و ابتداء

رموز سجاوندی

تکلیف عملکردی

انس بیش از پیش با قرائت قرآن کریم با به کارگیری مطالب آموخته شده در کلاس در خارج فضای کلاسی. آموختن مباحث نظری روخوانی، روانخوانی و تجوید قرآن. تمرین های عملی شنیداری و جمعی در جهت تطبیق مباحث نظری مذکور در بند قبل.

تذکر: شیوه ارزیابی درس بر اساس ۷۰ درصد عملی (قرائت صحیح قرآن و رعایت نکات تجویدی) و ۳۰ درصد نظری (مباحث نظری قرائت و تجوید قرآن) خواهد بود.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی)

حبیبی، علی (۱۳۹۵) آموزش قرآن کریم (روخوانی) - سطح یک - تهران: شرکت چاپ و نشر بین الملل. موسوی بلده، سید محسن (۱۳۹۶) حلیه القرآن - سطح ۱: آموزش تجوید قرآن کریم به روایت حفص از عاصم، نشر تلاوت.

منابع فرعی (پژوهشی)

حبیبی، علی (۱۳۹۵) آموزش قرآن کریم (روخوانی) - سطح دو - تهران: شرکت چاپ و نشر بین الملل. سرشور خراسانی، غلام عباس (۱۳۹۲) آشنایی با اصول و روشهای تدریس روخوانی قرآن کریم، به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی). شهیدی، محمدرضا، حبیبی، علی (۱۳۹۴) روانخوانی و تجوید قرآن کریم (با تجدید نظر و اضافات)، تهران: شرکت چاپ و نشر بین الملل. شهیدی، محمدرضا، حبیبی، علی (۱۳۹۶) روان خوانی و تجوید قرآن کریم (با تجدید نظر و اضافات)، نشر هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاهران). جعفری، محمدصادق (۱۳۹۳) آموزش پیش نیاز علم تجوید در قرئت قرآن کریم (روخوانی و روان خوانی قرآن کریم، به نشر (انتشارات آستان قدس رضوی).

کد درس: ۱۰۷

عنوان درس به فارسی: متون اسلامی به زبان انگلیسی

Study of Islamic Texts and Scriptures in English: عنوان درس به انگلیسی:

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: زبان عمومی

اهداف:

آشنایی با برخی متون اسلامی به زبان انگلیسی
آشنایی با معادل های انگلیسی اصطلاحات اسلامی به کار رفته در متون دینی
آشنایی با ترجمه های انگلیسی قرآن کریم
فراگیری نحوه ی قرائت متون و تلفظ صحیح واژگان دینی به زبان انگلیسی
فراگیری شیوه فهم و درک متون اسلامی به زبان انگلیسی
ایجاد انگیزه و علاقه برای یادگیری هدفمند زبان انگلیسی

سرفصل درس:

اختصاص دادن ۴ جلسه درسی به تدریس متونی با موضوع معرفی قرآن کریم (introduction) از بین متون زیر:

- مقدمه آقای محمد شاکر در ترجمه انگلیسی خود از قرآن کریم

- گزیده ای از قرآن در اسلام علامه طباطبایی (ره) (The Quran in Islam)

- درس The Quran: The Word of God, The Source of Knowledge and Action از جلد دوم از

کتاب English for the Students of Theology and Islamic Sciences از دکتر محمدرضا عطایی و حسین

وحید دستجردی، انتشارات سمت

- مقدمه های مترجمین معروفی چون خانم صفارزاده، یوسف علی، پیکتال، اربری، قرائی و دیگران در ترجمه های انگلیسی خود

از قرآن کریم

اختصاص ۳ جلسه درسی به ترجمه چند سوره کوتاه از قرآن از سوره حمد، عصر، همزه، قدر و دیگر سوره های جزء سی ام

قرآن کریم به انتخاب استاد از ترجمه های انگلیسی زیر:

The Holy Quran, translated by Abdullah Yusuf Ali.

The Quran (The Noble Reading), translated by T.B. Irving

قرآن مجید؛ با ترجمه عبارت به عبارت به زبان انگلیسی و فارسی. ترجمه انگلیسی از سید علی قلی قرائی، ترجمه فارسی از حسین

استاد ولی.

اختصاص ۴ جلسه درسی به مباحث اصول دین از:

درس های توحید، نبوت، معاد، امامت و عدل از جلد دوم از کتاب English for the Students of Theology and Islamic Sciences از دکتر محمدرضا عطایی و حسین وحید دستجردی، انتشارات سمت

اختصاص دادن ۳ جلسه درسی به تدریس متونی با موضوع تاریخ و سیره از بین متون زیر:

جلد سوم از کتاب English for the Students of Theology and Islamic Sciences از دکتر محمد علی الحسینی و همکاران، انتشارات سمت (درس های امام حسین بن علی (ع)، امام علی ابن ابی طالب (ع) اهل بیت، نام ها و تولد پیامبر (ص))

اختصاص دادن ۲ جلسه درسی به تدریس مداخل حدیثی از بین مداخل زیر به انتخاب استاد:

مدخل حدیث قدسی از EI (Encyclopaedia of the Islam) انتشارات بریل، چاپ جدید

مدخل حدیث از EI (Encyclopaedia of the Islam) انتشارات بریل، چاپ جدید

مدخل حدیث از EQ (Encyclopaedia of the Quran) انتشارات بریل

تکلیف عملکردی:

آغاز هر جلسه از کلاس با ارائه ی آیه یا روایتی کوتاه به زبان انگلیسی و ترغیب دانشجویان به درک محتوا و تشخیص آیه یا روایت مورد نظر و نهایتاً بیان متن و ترجمه آن آیه یا روایت شریف.

قرائت متن مورد بحث برای آشناکردن دانشجویان با آهنگ و تلفظ صحیح واژگان در زبان انگلیسی

تأکید بر معادل های اصطلاحی به کار رفته در ترجمه انگلیسی متون دینی برای و واژگان و اصطلاحات اسلامی.

ارائه مترادف های انگلیسی برای واژگان دشوار متن برای گستره تر شدن دامنه لغات دانشجویان.

گرفتن آزمونک (Quiz) در ابتدای هر جلسه مشتمل بر (۱) ترجمه انگلیسی آیه یا روایت مورد بحث واقع شده در جلسه قبل. (۲) مترادف های ارائه شده برای واژگان دشوار متن تدریس شده در جلسه قبل (۳) معادل های اصطلاحی واژگان اسلامی در زبان انگلیسی مربوط به متن تدریس شده در جلسه قبل.

الزام دانشجویان به پیش خوانی، تمرین تلفظ صحیح واژگان، یافتن معادل های اصطلاحی واژگان اسلامی و مترادف هایی برای واژگان دشوار متنی که در جلسه آتی تدریس می شود.

الزام دانشجویان به ارائه تحقیق های کوتاه در تطبیق ترجمه های انگلیسی قرآن با نقد و تحلیل لغوی (مثلاً با تمرکز بر یک یا چند آیه مشابه در قرآن کریم).

راهبردهای تدریس و یادگیری

استفاده از اساتید مسلط به زبان انگلیسی و متخصص در متون دینی.

تدریس درس به زبان اصلی (انگلیسی) و تأکید بر تلفظ صحیح واژگان و رعایت آهنگ زبان انگلیسی در هنگام قرائت متون.

تأکید اساتید بر آشنایی دانشجویان با انواع متون اسلامی و شیوه استخراج معانی و معادل های اصطلاحی متون اسلامی.

تأکید بر آشنایی دانشجویان با فرهنگ لغت های مختلف و شیوه استفاده از آنها.

برای تأثیرگذاری و ایجاد ارتباط مناسب دانشجویان با موضوع درس از فناوری های نوین آموزشی همچون نرم افزارها و برنامه های دیداری - شنیداری مانند پاورپوینت و ارائه از طریق ویدئو پرژکتور استفاده شود.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی):

The Quran in Islam

English for the Students of Theology and Islamic Sciences

The Holy Quran, translated by Abdullah Yusuf Ali.

The Quran (The Noble Reading), translated by T.B. Irving

The Glorious Quran (ترجمه انگلیسی محمد شاکر)

Encyclopaedia of the Islam (EI) انتشارات بریل، چاپ جدید

Encyclopaedia of the Islam (EI) انتشارات بریل، چاپ جدید

Encyclopaedia of the Quran (EQ) انتشارات بریل

قرآن مجید؛ با ترجمه عبارت به عبارت به زبان انگلیسی و فارسی. ترجمه انگلیسی از سید علی قلی قرائی، ترجمه فارسی از حسین استاد ولی.

منابع فرعی (پژوهشی)

God and His Attributes: Lessons on Islamic Doctrine, Sayyid Mujtaba Musavi Lari, translated by Hamid Algar

“General Introduction” in The Study Quran, A New Translation with Notes and Commentary, Chief Editor: Seyyed Hossein Nasr.

Supplications of Komeil, translated by William C. Chittick.

Path of Eloquence (Nahjul-Balagha), translated by Yasin T. al-Jibouri.

Imam Hussein's (a.s.) Supplication of Arafah, at <http://www.duas.org/zilhajj/arfdays.htm>

Al-sahifah Al-sajjadiyyah Al-kamilah: the Psalms of Islam, translated with an introduction by William C. Chittick.

The Roots of Religion انتشارات مؤسسه در راه حق

کد درس: ۱۰۸

عنوان درس به فارسی: تاریخ تحلیلی صدر اسلام

عنوان درس به انگلیسی: Analytical History of Early Islam

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد.

اهداف:

- آشنایی با تحولات تاریخی صدر اسلام تا دوران بنی‌امیه
- توانمندی در نگاه صحیح و روش‌مند در تحلیل گزارشات تاریخی اسلام

سرفصل درس:

جهان در عصر بعثت

- موقعیت سیاسی جهان در عصر بعثت
- موقعیت فرهنگی جهان در عصر بعثت
- موقعیت اجتماعی جهان در عصر بعثت
- موقعیت اقتصادی جهان در عصر بعثت
- موقعیت دینی جهان در عصر بعثت (با تأکید بر شبه جزیره عربستان)

حرکت ابراهیم (ع) در تاریخ

- مفهوم ژئوپلتیک جزیره جهانی
- خاورمیانه به عنوان قلب فرهنگی جزیره جهانی
- دو سفر ابراهیم (ع) به مصر و حجاز
- بنی‌اسرائیل (ع) و بنی‌اسحاق (ع) (با توجه به وفور پیامبران در نسل اسحاق در مقایسه با نسل اسماعیل)
- پیامبران اولوالعزم از نسل ابراهیم (ع)

از ولادت نبی مکرم اسلام (ص) تا بعثت

- تولد پیامبر (ص) (با نقد داستان نذر عبدالمطلب و با توجه به منبع: تاریخ اسلام از آغاز تا هجرت نوشته استاد علی دوانی)
- دوران جوانی
- ازدواج (با تأکید به اینکه پیامبر از ۲۵ سالگی تا ۵۳ سالگی تنها با حضرت خدیجه زندگی می‌کردند)

از بعثت نبی مکرم اسلام تا هجرت

- دعوت بنی‌هاشم به اسلام
- دعوت قریش به اسلام
- جنگ روانی علیه پیامبر (ص) و یارانشان
- هجرت پناهجویان مسلمان به حبشه
- محاصره اقتصادی و اجتماعی پیامبر (ص) و یارانشان در شعب ابی‌طالب
- مقاومت پیامبر (ص) و اصحاب ایشان در مقابل قریش
- بیعت مخفیانه جوانان یثرب با پیامبر (ص)

از هجرت تا فتح مکه

- جنگ بدر
- جنگ احد
- جریان نفاق به رهبری عبدالله بن ابی
- جنگ خندق
- فتح خیبر
- صلح حدیبیه

از فتح مکه تا رحلت نبی مکرم اسلام (ص)

- بن‌بست نظامی قریش
- شکست بت‌پرستی در اندیشه اندیشه‌ورزان قریش
- پیدایش حزب اموی به رهبری ابوسفیان و تجزیه جامعه اصحاب پیامبر (ص) به دو گروه
- همگرایی گروه اصحاب قرشی پیامبر (ص) با امویان
- غدیر
- اصرار پیامبر (ص) بر اعزام سپاه اسامه
- رحلت یا شهادت پیامبر (ص)

از رحلت یا شهادت پیامبر (ص) تا شهادت حضرت فاطمه (س)

- جریان سقیفه و شکل‌گیری خلافت
- همگرایی بخشی از اصحاب با امویان و پیدایش محور قدرت جدید و عکس‌العمل انصار
- اعتراض حضرت فاطمه (س) به همگرایی با امویان و تبدیل نظام امامت به خلافت
- پیدایش جریان مقاومت علوی در تاریخ و اعتراض به انحراف از مسیر اسلام ناب محمدی (ص)
- فدک نمادی از معنایی عظیم

خلافت ابوبکر

- تجدید حیات نسبی ارزش‌های عصر جاهلیت

- جنگ های رده و واقعیت از دین برگشتگان

خلافت عمر بن خطاب

- علل و اسباب فتوحات
- ممنوعیت نگارش احادیث
- ترور خلیفه دوم (نحوه ترور، تیم ترور، ذی نفعان ترور، عواقب ترور برای جامعه اسلامی)

خلافت عثمان

- دوران عثمان و قتل او و خون خواهی او
- شورش علیه خلیفه سوم
- ساختار شورش
- عناصر عملکردی و ساختی شورش (عناصر عملکردی به معنای ذی نفعان شورش و عناصر ساختی به معنای منتقدان عثمان)
- ذی نفعان شورش
- تأثیر شورش بر مدینه، اصحاب قریشی نظیر طلحه و زبیر و دمشق

کارگزاران خلفا

- کارگزاران ابوبکر
- کارگزاران عمر بن خطاب
- کارگزاران خلیفه سوم

سه چهره و سه نقش

- تحلیل نقش بارز پیامبر (ص) در تاریخ اسلام
- تحلیل نقش بارز امام علی (ع) در تاریخ اسلام
- تحلیل نقش بارز حضرت فاطمه (س) در تاریخ اسلام

تکلیف عملکردی

دانشجو بتواند صحت محتوای یک مقاله در موضوع «تحلیل مسائل روز با رویکرد استناددهی به تاریخ اسلام را بسنجد. استناد دانشجو به آیات مرتبط موجب نمره امتیازی خواهد شد.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی)

- جعفریان، رسول (۱۳۹۵ ش) تاریخ سیاسی اسلام- جلد اول: سیره رسول خدا (ص)، تهران: دلیل ما.
- جعفریان، رسول (۱۳۹۵ ش) تاریخ سیاسی اسلام - جلد دوم: تاریخ خلفا: از رحلت پیامبر تا زوال امویان، تهران: دلیل ما.

نصیری، محمد (۱۳۹۴) تاریخ تحلیلی صدر اسلام، قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها (نشر معارف).
دوانی، علی (۱۳۷۰ ش) تاریخ اسلام از آغاز تا هجرت، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم دفتر انتشارات اسلامی.

منابع فرعی (پژوهشی)

زورق، محمدحسن (۱۳۸۲ ش) شهر گمشده (فاطمه چه گفت؟ مدینه چه شد؟)، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
زورق، محمدحسن (۱۳۹۰ ش) دو حرکت در تاریخ، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
باهنر، محمدجواد، هاشمی رفسنجانی، اکبر (۱۳۸۶ ش) جهان در عصر بعثت، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
جمعی از نویسندگان (۱۳۴۷ ش) محمد (ص) خاتم پیامبران، تهران: حسینیه ارشاد.

کد درس: ۱۰۹

عنوان درس به فارسی: تاریخ تحلیلی امامت

Analytical History of Imamate: عنوان درس به انگلیسی

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: تاریخ تحلیلی صدر اسلام

هدف:

آشنایی با تحولات و وقایع در تاریخ امامت و آشنایی با زندگی ائمه اطهار (علیهم السلام) تا پایان عصر غیبت صغری.

سرفصل درس:

- تشیع در عصر پیامبر اکرم (ص)، ماجرای غدیر و پاسخ به شبهات تاریخی آن
- ماجرای سقیفه، راهبرد ائمه (ع) پس از پیامبر (ص)، وحدت ائمه (ع) در اهداف و اختلاف در روش ها، مواضع امام علی (ع) و شیعیان در مواجهه با ماجرای سقیفه، تحولات عصر خلفا، مواضع و اقدامات امام علی (ع) در عصر خلفا؛
- عصر حکومت امام علی (ع): ماجرای بیعت، سیاست های حکومتی امام، نخستین اقدامات امام، تحلیل مخالفت ها و مقابله ها با حکومت امام، فتنه جمل، پیکار صفین، شورش خوارج، غارت های معاویه؛
- عصر حسنین (ع): خلافت امام مجتبی (ع)، توطئه های معاویه، تحلیل صلح امام حسن (ع)، مواضع و اقدامات امام حسن (ع) و شیعیان پس از صلح، قیام حجر بن عدی، تحلیل مواضع و اقدامات امام حسین (ع) در عصر معاویه، نهضت حسینی: زمینه ها، شکل گیری، ماهیت، نتایج و پیامدها؛
- عصر امام سجاد (ع): جهاد امام سجاد (ع)، جنبش شیعه در عصر امام سجاد (ع)، قیام مدین، قیام توایب، قیام مختار و پیدایش فرقه کیسانیه، نقش امام سجاد (ع) در ترویج فرهنگ شیعی؛
- عصر صادقین (ع): تحولات اجتماعی، سیاسی این عصر، قیام زید بن علی (ع) و پیدایش فرقه زیدیه، قیام یحیی بن زید، سقوط بنی امیه و به قدرت رسیدن بنی عباس، نقش صادقین (ع) در تدوین تفکر اعتقادی شیعه و فقه امامیه، برخورد سادات حسنی با حکومت عباسی، قیامهای بنی الحسن: قیام محمد بن عبدالله نفس زکیه، قیام ابراهیم بن عبدالله قتیل باخمیری، نهضت ترجمه؛
- عصر امام کاظم (ع): تحولات اجتماعی سیاسی این عصر، مواضع و اقدامات امام کاظم (ع)، قیام های بنی الحسن: قیام حسین بن علی شهید فخر، قیام یحیی بن عبدالله صاحب دیلم، قیام ادریس بن عبدالله، حکومت ادریسیان در مغرب؛
- عصر امام رضا (ع): تحولات اجتماعی و سیاسی این عصر، قیام های علویان، تحولات فکری در عصر امام رضا (ع)، ولایتعهدی، وضعیت جدید شیعه، گسترش شیعه به وسیله حضرت رضا (ع)، گفتگوی ادیان و فرهنگ ها در مدرسه رضوی.
- عصر امام جواد (ع): تزلزل شیعیان در پذیرش امام خردسال، مناظرات امام جواد (ع)، ازدواج توطئه آمیز با دختر مامون، شهادت امام (ع)

- عصر عسکریین: تحولات سیاسی این عصر، جنبش شیعه در عصر عسکریین (ع)، جهاد ائمه این عصر در مبارزه با غالیان و صوفیان، قیام های علویان: قیام علی بن زید بن حسن، قیام احمد بن محمد بن عبدالله، قیام علی بن زید و عیسی بن جعفر، تسلط ترکان و پیامدهای آن، فراهم کردن زمینه های غیبت؛
عصر غیبت صغری: فلسفه غیبت، وضعیت فکری، فرهنگی و سیاسی شیعه در عصر غیبت صغری، جنبش شیعه در عصر غیبت صغری.

منابع

منابع اصلی (آموزشی):

پیشوایی، مهدی (۱۳۸۹ ه ش) سیره پیشوایان، موسسه امام صادق (ع).

جعفریان، رسول (۱۳۹۲ ه ش) حیات فکری سیاسی امامان شیعه، نشر علم.

احمدی، حمید (۱۳۸۶ ه ش) تاریخ امامان شیعه، قم: نشر معارف.

منابع فرعی (پژوهشی)

ابن شهر آشوب (۱۴۳۲ ه ش) مناقب ابن شهر آشوب، المطبع الحیدریه.

سبحانی، جعفر (۱۳۸۰ ه ش) تجزیه و تحلیل زندگی امیرالمؤمنین علی علیه السلام، مؤسسه امام صادق (ع).

جعفریان، رسول (۱۳۹۲ ه ش) تاریخ و سیره سیاسی امیرالمؤمنین علی ابن ابی طالب (ع)، دلیل ما.

مجلسی بحار الانوار، انتشارات اسلامیه.

رسولی محلاتی، هاشم (۱۳۸۳ ه ش) درسهایی از تاریخ تحلیلی اسلام، سازمان انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

قمی، شیخ عباس (۱۳۹۲ ه ش) منتهی الامال، کتاب سبز.

طبری (۱۴۰۸ ه ق) تاریخ طبری، دارالکتب العلمیه.

یعقوبی (۱۳۷۴) تاریخ یعقوبی، موسسه انتشارات علمی فرهنگی.

مسعودی الشریف الرضی (۱۳۸۰ ه ش) مروج الذهب.

کد درس: ۱۱۰

عنوان درس به فارسی: شناخت نهج البلاغه

عنوان درس به انگلیسی: A Study of Nahj al-Balagha

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد.

اهداف:

- آشنایی با کتاب نهج البلاغه، مباحث پیرامونی و موضوع‌های گوناگون آن
- ایجاد توانمندی در بهره‌گیری روشمند از نهج البلاغه

سرفصل درس:

۳ جلسه نخست:

نهج البلاغه و مؤلف آن

- زندگی‌نامه سید رضی

- ویژگی‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دوره سید رضی

- پیشینه نگارش سخنان امیرالمؤمنین (علیه‌السلام)

- ویژگی‌های نهج البلاغه (انگیزه تألیف، بلاغت، تبویب، مصادر، حوزه‌های معرفتی گوناگون، عدم ذکر اسناد)

- اعتبار، شهرت و راز ماندگاری نهج البلاغه (علو مضمون، مقبولیت، بلاغت، تنوع موضوعات، گزینش هنری ...)

اطلاعات پیرامونی

- ترجمه‌ها (فیض الاسلام، علامه محمدتقی جعفری، دکتر شهیدی، حسین انصاریان، دکتر سید محمدمهدی جعفری و ...)

- شرح‌ها (مهم‌ترین شرح‌ها: ابن ابی‌الحدید، ابن‌میثم، منهاج‌البراعه میرزا حبیب‌الله خوئی، بهج‌الصباغه، شرح و تفسیر نهج البلاغه

علامه جعفری، پیام امام امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) آیت‌الله مکارم شیرازی)

- معجم‌های لفظی و موضوعی (معجم‌الموضوعی لنهج البلاغه اویس کریم، تصنیف نهج البلاغه لیبیب بیضون، الکاشف سید جواد

مصطفوی، فرهنگ آفتاب عبدالمجید معادینخواه)

- مصادر و مستدرکات (مصادر نهج البلاغه و اسانیده عبدالزهراء خطیب، نهج‌السعاده محمدباقر محمودی، تمام نهج البلاغه سید

صادق موسوی)

۱۳ جلسه بعدی:

محتوای نهج البلاغه شامل:

- رابطه نهج البلاغه و قرآن

- علی (علیه‌السلام) از زبان علی در نهج البلاغه

- مباحث اعتقادی (توحید/ اختیاری یکی از موضوعات: نبوت، امامت، معاد)
- تقوا
- اخلاق
- روابط اجتماعی
- سیاست
- وصف دنیا و زندگی زاهدانه

تکلیف عملکردی

- ۱- بعد از گذشت نیمی از ترم، دانشجو محتوای یکی از موضوعات در نهج البلاغه را به صورت ارائه نما (پاورپوینت) و با مساعدت استاد ارائه دهد.
- ۲- بیست حدیث از کلمات قصار نهج البلاغه را (به انتخاب خود) در آزمون شفاهی از حفظ بخواند.
- ۳- دانشجو می‌تواند به جای تکلیف شماره ۱، در مورد نهج البلاغه در جمع مسجد، مدرسه، خانواده، اقوام، دوستان و ... به اختصار در مدت زمان ۳۰ دقیقه ارائه و فایل صوتی را جهت ارزشیابی تحویل استاد دهد.

فهرست منابع

- منابع اصلی (آموزشی)
- بخش‌های مرتبط با سرفصل از:
- مطهری، مرتضی (۱۳۷۶ ش) سیری در نهج البلاغه، تهران: صدرا.
- احمد غلامعلی (۱۳۹۱ ش) شناخت‌نامه نهج البلاغه، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی: دانشکده علوم حدیث.

منابع فرعی (پژوهشی)

- مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۹۰ ش) پیام امام امیرالمؤمنین (ع)، ۲۰ جلد، قم: انتشارات امام علی بن ابیطالب (ع).
- جعفری، سید محمد مهدی (۱۳۸۹ ش) احیاگر بلاغت علوی (مروری بر زندگی و آثار سید رضی)، تهران: همشهری.
- دلشاد تهرانی، مصطفی (۱۳۸۷ ش) چشمه خورشید آشنایی با نهج البلاغه، تهران: انتشارات دریا.
- علی‌قلی، محمدمهدی (۱۳۷۶ ش) سیمای نهج البلاغه، قم: مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت (ع).
- دشستی، محمد (۱۳۷۹ ش) شناخت نهج البلاغه (پژوهش در پیرامون عظمت و ارزش نهج البلاغه)، قم: نشر مؤسسه تحقیقاتی امیرالمؤمنین (ع).
- سبحانی، جعفر (۱۳۹۱ ش) مقدمه‌ای بر شناخت نهج البلاغه، تحقیق علی‌رضا مسجد جامعی، تهران: نشر جمهوری.

کد درس: ۱۱۱

عنوان درس به فارسی: آشنایی با ادیان بزرگ

An Introduction to the Great Religions of the World: عنوان درس به انگلیسی:

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد.

اهداف:

- آشنایی دانشجویان با دین‌های بزرگ و زنده جهان
- ایجاد توانایی فهم عقاید و شعائر دینی ادیان بزرگ و زنده جهان
- ایجاد توانایی و کسب مهارت در مراجعه به متون دینی ادیان بزرگ و زنده جهان
- ایجاد توانایی کسب مهارت در برقراری ارتباط و گفت‌وگو با پیروان ادیان بزرگ و زنده جهان

سرفصل درس:

جلسه ۱

- کلیات

- تاریخچه و زمینه‌های ورود مطالعه دین به حوزه‌های دانشگاهی
- دین‌شناسی
- اهداف و پیشینه مطالعه درباره ادیان
- موضوع و مسائل دین‌شناسی
- تعریف: دین، مذهب، ملت، نحله، فرقه، شریعت، الهیات، کلام
- ویژگی‌های دین
- منشاء دین
- طبقه‌بندی ادیان

جلسه ۲ و ۳

- هندوئیسم

- اعتقادات مردم هند پیش از آریایی‌ها
- کتاب ودا (ریگ ودا، یجور ودا، سام ودا و اتهرو ودا)
- برهمنه‌ها
- مهابهارته
- بهگودگیتا

- خدایان ودایی (اسوره‌ها و دئوه‌ها)
- خدایان سه‌گانه (برهما، شیوا و ویشنو)
- نظام طبقاتی هند (برهمنان، کشاتریه‌ها، ویشیه‌ها و شودره‌ها)
- قربانی
- اهیمنسا
- کرمه
- سمساره
- موکشه
- مقاصد اربعه مباح در زندگی (کاما، ارتا، دهارما و موکشه)
- ادبیات هندوئیسم حماسی (مهابهارات، رامایانه و بهگودگیتا)
- رنیکه‌ها
- اوپانشادها
- سه طریق نجات (طریق عمل، طریق معرفت و طریق اخلاص و محبت)

جلسه ۴

- بودیسم

- زمینه ظهور
- بودا و داستان زندگی او
- فرضیه رنج جهانی و چهار حقیقت شریف
- کتب مقدس بودایی
- مکاتب بودایی (تراواده و مهاییانه)
- آموزه‌های مهم (رنج، نفس، نظریه سه کالبد، راه نجات و راه‌های هشتگانه رسیدن به آن، بودی ستوده، نیروانه)

جلسه ۵

- جینیسم

- مهاویرا و داستان زندگی او
- کتب مقدس؛ تعالیم
- اهیمنسا
- عهدهای پنجگانه راهبان
- عهدهای دوازده گانه مردم عادی
- فرقه‌ها (آسمان جامگان و سفید جامگان)
- سیکهیزم
- کتاب مقدس

- گرانٹ
- تعالیم
- پنج نشانه (کیس، کانگه، کاچه، کاوه و کریان)
- هندوئیزم معاصر

جلسه ۶، ۷ و ۸

- دین زردشتی

- عقاید آریایی‌ها قبل از زرتشت
- زردشت (مولد و زمان)
- مقام زردشت (پیامبر، شمن، سیاستمدار و ...)
- کتاب مقدس
- اوستا (یسنه، یشت‌ها، ویسپرد، ونیداد و خرده اوستا)
- تعالیم اعتقادی در اوستای گاهانی (گاتها و آموزه‌های آن)
- تعالیم اعتقادی در اوستای جدید یسنه‌ها، ونیداد و یشتها)
- امشاسپندان (وهومنه، اشاو هیشته، خشتیره وئیره، هئورتات، امرتات و سپنته ارمئیتی)
- آخرالزمان و ظهور منجی‌های سه‌گانه (همشیدر، هوشیدرماه و سوشیانت)
- زندگی پس از مرگ، رستاخیز، بهشت و دوزخ
- دین زرتشتی در دوره ساسانی
- ادبیات زرتشتی به زبان پهلوی
- مناسک و آداب دینی (نمازهای پنج‌گانه، سدره پوشی و بستن کمربندی به نام کشتی، مراسم‌های مربوط به درگذشتگان)
- جشن‌های مذهبی
- آتش و آتشکده‌های بزرگ سه‌گانه (آذر گشنسب، آذر فرنیغ و آذر برزین مهر)
- دیانت زرتشتی در دوران اسلامی
- دیدگاه اسلام در مورد دین زردشتی
- زرتشتی و اسلام: زرتشتیگری در میزان قرآن و حدیث
- دین زرتشتی در دوره ساسانی

جلسه ۹

- ادیان خاور دور

- بررسی عقاید چینیان اولیه، پرستش شانگ تی، تین و آسمان
- مکاتب بزرگ (یین-یانگ، میگ یا مکتب نام‌ها، چو یا فرزندگان، فا یا قانونیان، موهیزم و تائو)
- متون دینی (تغییرات، شعر، شعائر، تاریخ، موسیقی، وقایع ایام بهار و خزان)
- کنفوسیوس و تعالیم او

- انسان‌شناسی کنفوسیوس
- تائوئیسم
- تائو ته چینگ
- اندیشه‌های لائوتسه و چوانگ تسه

جلسه ۱۰، ۱۱ و ۱۲

- دین یهود

- عقاید عبری‌ها قبل از پیدایش دین یهود
- سیر تاریخی
 - دوره شیوخ (از ابراهیم تا یوسف)
 - دوره خروج از مصر و حوادث مهم این دوره
 - ورود به کنعان و حوادث مهم این دوره
 - دوره پادشاهی داوران
 - تأسیس معبد اسارت بابلی و پیامدهای آن
 - دوره انبیاء
 - بازگشت به یهودیه و تعمیر معبد
 - یهود در دوره یونانی‌ها و رومی‌ها
- کتاب مقدس (تنخ یا عهد عتیق)
 - چگونگی شکل‌گیری کتاب مقدس (عهد عتیق)
 - بخش‌های عهد عتیق (تورات (اسفار خمه)، کتب و انبیاء) و معرفی مختصر آنها
 - کتاب مکاشفه‌ای؛ تلمود (میشنا و گمارا)
 - مذاهب و فرقه‌ها (فریسی، صدوقی، زیلوت، اسنی، قرائیم و ...)
 - اعیاد و جشن‌های مذهبی
 - اعتقادات (توحید، نبوت، معاد، مسیح و ظهور او)
 - احکام و شعائر دینی
 - اخلاقیات
 - عرفان یهودی (عرفان نظری و عرفان عملی)
 - رابطه یهودیان و مسیحیان؛ اسلام و یهود
 - دین یهود بعد از رنسانس و دوره جدید
 - یهود و اسلام: یهود در میزان قرآن و حدیث

جلسه ۱۳، ۱۴ و ۱۵

- مسیحیت

- وضعیت تاریخی، فکری و دینی فلسطین و روم زمان ظهور مسیحیت
- عیسی مسیح (زندگی، چگونگی ظهور و سرگذشت او)
- رسولان
- پیدایش جامعه و کلیسای اولیه مسیحی
- رسمیت مسیحیت در امپراطوری روم
- مسیحیت در اروپا
- مسیحیت در قرون وسطی
- مسیحیت در دوره اصلاحات دینی
- مسیحیت در دوره بعد از رنسانس، روشنگری و عصر جدید
- کتاب مقدس مسیحیت (عهد عتیق و عهد جدید)
- چگونگی شکل‌گیری عهد جدید
- بخش‌های عهد جدید (اناجیل چهارگانه (مرقس، متی، لوقا و یوحنا)، اعمال رسولان، نامه‌های پولس، مکاشفه یوحنا و ...)
- پولس و سهم او در شکل‌گیری مسیحیت تاریخی
- مذاهب مهم مسیحی (کاتولیک، ارتدکس و پروتستان)
- رهبانیت در مسیحیت
- اعتقادات
- خدا، مکاشفه خدا، تثلیث (خدای پدر، خدای پسر و روح القدس)
- اعتقادنامه نیقیه و الوهیت مسیح
- معاد
- آخرالزمان و بازگشت مسیح
- انسان و گناه ذاتی
- فیض و نجات به وسیله ایمان
- فدا
- شعائر مقدس هفتگانه
- اعیاد
- مسیحیت و اسلام: مسیحیت در میزان قرآن و حدیث

تذکر: با توجه به گستردگی سرفصل، تأکید بر آموزش ادیان بزرگ جهان باشد.

تکلیف عملکردی

۱. حفظ آیه ۱۷ سوره حج و آیات مرتبط دیگر، به تعیین استاد

۲. در صورت صلاحدید استاد، در آزمونی شفاهی، به هر قسمت از کتب مقدس ادیان بزرگ و زنده جهان که استاد تعیین می‌کند، مراجعه کند.

۳. در صورت صلاحدید استاد، یکی از ایرادات وارد به ادیان بزرگ و زنده جهان (غیر از اسلام) را، با مبانی آن ادیان بررسی و در قالب تحقیق درسی ارائه دهد.

۴. تکالیف به پیشنهاد استاد در راستای تحقق اهداف ذیل باشد:

- ایجاد توانایی فهم عقاید و شعائر دینی ادیان بزرگ و زنده جهان

- ایجاد توانایی و کسب مهارت در مراجعه به متون دینی ادیان بزرگ و زنده جهان

- ایجاد توانایی کسب مهارت در برقراری ارتباط و گفت‌وگو با پیروان ادیان بزرگ و زنده جهان

فهرست منابع

منبع اصلی (آموزشی)

توفیقی، حسین (۱۳۸۹ ش) آشنایی با ادیان بزرگ، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، طه.

منابع فرعی (پژوهشی)

جان بی. ناس (۱۳۹۲ ش) تاریخ جامع ادیان، مترجم: علی اصغر حکمت، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

هیوم، رابرت ارنست (۱۳۸۰ ش) ادیان زنده جهان، مترجم: عبدالرحیم گواهی، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

بهار، مهرداد (۱۳۷۵ ش) ادیان آسیائی، تهران: چشمه.

شایگان، داریوش (۱۳۶۲ ش) ادیان و مکتب‌های فلسفی هند، تهران: انتشارات امیرکبیر.

ریچارد بوش و دیگران (۱۳۸۴ ش) جهان مذهبی: ادیان در جهان امروز، ویراستار کلی رابرت وبر، مترجم: عبدالرحیم گواهی تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

ویور، مری جو (۱۳۹۳ ش) درآمدی بر مسیحیت، مترجم: حسن قنبری، تهران: انتشارات دانشگاه ادیان و مذاهب.

ه.س. نیبرگ (۱۳۵۹ ش) دین‌های ایران باستان، مترجم: سیف‌الدین نجم‌آبادی، تهران: وزارت فرهنگ و آموزش عالی، مرکز ایرانی مطالعه فرهنگ‌ها.

ایشتین، ایزیدور (۱۳۸۸ ش) یهودیت: بررسی تاریخی، مترجم: بهزاد سالکی، تهران: مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران.

کد درس: ۱۱۲

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق

عنوان درس به انگلیسی: Research Methodology

مشخصات درس:

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد.

اهداف:

هدف این درس، مأنوس ساختن دانشجو با تفکر خلاق و منتج به یک نتیجه قابل ارائه، ایجاد آمادگی ذهنی برای اصطیاد مسائل، آشنا کردن وی در سطحی محدود با تنوع روش‌های پژوهشی - به خصوص روش‌های کیفی - و دادن امکان برای انتخاب روش متناسب با تحقیق، دادن آموزش کافی برای طراحی، اجرا و پیشبرد یک پژوهش تا مرحله نگارش و گزارش نویسی نهایی با مستندسازی قابل قبول است.

سرفصل درس:

ماهیت و استانداردهای پژوهش

مسئله‌دار شدن و طرح پرسش محوری

مطالعه اولیه و رهنمودهای آن

مفاهیم روش، رویکرد و مفاهیم وابسته

• آشنایی با مفهوم روش (متد)

• آشنایی با مفهوم روش‌شناسی (متدولوژی)

• آشنایی با مفهوم رویکرد

• چارچوب نظری و الگو

• دیسپلین یا رشته علمی و میان رشته‌گی

آشنایی با مراحل تحقیق:

• انتخاب موضوع، منابع، مساله یابی، ملاک های انتخاب موضوع

• تبیین موضوع: معنای لغوی و اصطلاحی، استقصای کلیدواژه ها، پیشینه مطالعاتی و تحقیقاتی موضوع، شناسایی منابع اصلی

• ارائه فرضیه: تعریف و اهمیت فرضیه، چگونگی و مراحل تنظیم فرضیه، ویژگی های لازم برای فرضیه، تهیه طرحنامه تحقیق

(PRPOOSAL)

آشنایی با روش‌های متنوع پژوهش

• آشنایی با روش‌های تحلیلی (تحلیل معناشناختی، تحلیل محتوا، تحلیل گفتمان، ...)

• آشنایی با روش‌های تاریخی (مانند تاریخ انگاره، تاریخ فکر، ...)

- آشنایی با روش‌های تطبیقی (مقایسه خرد و کلان، مقایسه متوازن و نامتوازن)
- آشنایی با روش‌های کمی
- شناسایی منابع (سنتی و دیجیتال) و ساماندهی آن
- طراحی کلیات پژوهش: مفاهیم کلیدی، سؤالات، فرضیه‌ها و سرفصل‌ها
- فرآیند یادداشت‌برداری
- آشنایی با انواع یادداشت‌برداری و کاربرد هر یک
- طبقه‌بندی و ساماندهی یادداشت‌ها
- فرآیند نگارش
- بخش‌بندی نوشته و مفهوم پاراگراف
- نگارش بدنه اثر
- نگارش ملحقات: مقدمه، نتیجه‌گیری، چکیده
- مستندسازی و مأخذ پایانی

تکلیف عملکردی

استاد به صلاحدید خود در هر مرحله به دانشجویان کارهای عملی واگذار می‌کند تا موارد آموخته را در عمل تجربه کنند. برآیند کل ترم می‌تواند برای هر دانشجو یک مقاله با همه معیارهای آموزش داده شده باشد که مرحله به مرحله همگام با کلاس پیش رفته است.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی)

- پاکتچی، احمد (۱۳۸۷ ش) روش تحقیق عمومی (درسنامه)، تنظیم مصطفی فروتن تنها، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
- پاکتچی، احمد (۱۳۹۱ ش) روش تحقیق با تکیه بر حوزه علوم قرآن و حدیث، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).

منابع فرعی (پژوهشی)

- ساروخانی، باقر (۱۳۸۹ ش) روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی.
- المناسیبه، امین محمد (۱۹۹۵ م) قواعد البحث العلمي و مناهجه و مصادر الدراسات الاسلامیه، عمان: مؤسسه رام.
- بدر، احمد (۱۹۹۶ م) اصول البحث العلمي و مناهجه، قاهره: المكتبه الأكادیمیه.
- الشریف، عبدالله محمد (۱۹۹۶ م) مناهج البحث العلمي: دليل الطالب فی کتابه الابحاث و الرسائل العلمیه، اسکندریه: مکتبه الشعاع.
- فضل الله، مهدی (۱۹۹۸ م) اصول کتابه البحث و قواعد التحقیق، بیروت: دارالطلیعه.
- عبیدات، محمد و دیگران (۱۹۹۹ م) منهجیه البحث العلمي: القواعد و المراحل و التطبيقات، عمان: دار وائل.
- ابراهیم، مروان عبدالمجید (۲۰۰۰ م) اسس البحث العلمي لاعداد الرسائل الجامعیه، عمان: مؤسسه الوراق.
- مسعد، محیی محمد (۲۰۰۰ م) کیفیه کتابه الابحاث و الاعداد للمحاضرات، اسکندریه: المکتب العربی الحدیث.
- الغزالی، رحیم یونس کرو (۲۰۰۸ م) مقدمه فی منهج البحث العلمي، عمان: دار دجله.
- ابوسلیمان، عبدالوهاب ابراهیم (۱۴۰۶ ق) کتابه البحث العلمي و مصادر الدراسات الاسلامیه، جدّه: دار الشروق.

ساعاتى، امين (١٤١١ ق) تبسيط كتابه البحث العلمى، مصر الجديده: المركز السعودى للدراسات الاستراتيجيه.
الدغمى، محمد راكان (١٤١٧ ق) اساليب البحث العلمى و مصادر الدراسات الاسلاميه، عمان: مكتبه الرساله.
عليان، ربحى مصطفى و عثمان محمد غنيم (١٤٢٠ ق) مناهج و اساليب البحث العلمى، عمان: دار صفاء.

Lester, J.D.(2014) Writing Research Papers: A complete Guide, Pearson: 15th ed,

Allen, M.(2004) Smart Thinking, Skills for Critical Understanding and Writing,
Oxford: Oxford Univ. Press.

Lipson, Charles, Cite Right (2006) A Quick Guide to Citation Styles, Chicago: Univ. of
Chicago.

کد درس: ۱۱۳

عنوان درس به فارسی: رایانه و فضای مجازی

عنوان درس به انگلیسی: Computer and Cyberspace

نوع درس: پایه

نوع واحد: عملی

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد.

هدف:

ارتقای سطح اندوخته‌ها و مهارت‌های دانشجویان در استفاده از رایانه و فضای مجازی به منظور پیشبرد اهداف آموزشی و پژوهشی.

سرفصل درس:

آموزش فشرده نکات اصلی در استفاده از سیستم عامل ویندوز.

آموزش تایپ سریع حرفه‌ای فارسی، عربی و انگلیسی (ده انگشتی و ۱۸۰ کاراکتر در یک دقیقه).

آموزش مهارت‌های کاربردی و مغفول نرم‌افزارهای Word، Power point و Excel.

آموزش تکنیک‌های مختلف ویرایش متن رایانه‌ای.

آشنایی با نرم‌افزارهای مختلف فیش‌برداری (Endnote، One note، فیش‌نگار و Citavi).

طبقه‌بندی اطلاعات و معرفی نرم‌افزارهای جستجو در رایانه نظیر Power Grep و Every things.

آموزش مسائل عام کاربری اینترنت و استفاده بهینه از آن.

راهبردهای جستجوی پیشرفته در اینترنت و معرفی موتور جستجوهای تخصصی.

معرفی بانک‌های اطلاعاتی آنلاین، با توجه به نیازهای دانشجویان.

راهنمای استفاده از مهم‌ترین کتابخانه‌های دیجیتال در سراسر دنیا و استخراج پیشینه پژوهش در امر تحقیق.

معرفی پایگاه‌های جایابی کتاب، پایان‌نامه و نسخ خطی در کتابخانه‌ها و موزه‌ها.

شناساندن پایگاه‌های مهم‌ترین دایره‌المعارف‌های کاربردی و استخراج داده از آن‌ها.

شناسایی سایت‌های بارگیری کتاب به صورت عام و تخصصی رشته‌های دانشجویان.

آشنایی با دیگر سایت‌های کاربردی نظیر تاریخ، ترجمه از زبان مبدأ، تلفظ واژگان اعلام و غیره.

آموزش نحوه اطلاع از کنفرانس‌های ملی و جهانی، paper gift، معرفی اجمالی فروم‌ها و انجمن‌های اینترنتی مرتبط با رشته

های تحصیلی دانشجویان.

آموزش نرم‌افزارهای داده‌کاوی متون.

آموزش تفصیلی مهارت‌های تخصصی کاربردی نرم‌افزارهای اسلامی از جمله محصولات شرکت نور، مکتبه اهل‌البیت، محصولات

حوزه علمیه اصفهان؛ نرم‌افزارهای اهل سنت همچون مکتبه الشامله، الجامع الکبیر، المرجع الاکبر (به صورت ویژه به معایب هر

یک و التفت‌هایی که در بهره‌گیری از آن‌ها باید مد نظر داشت، اشاره می‌شود).

تکلیف عملکردی

استاد تکالیفی را در راستای وصول به اهداف ذیل به دانشجو واگذار کند:

- ۱- بتواند از رایانه در پیشبرد اهداف آموزشی و پژوهشی خود استفاده کند.
- ۲- پاسخ سؤال‌ها و اطلاعات مورد نیاز خویش را از طریق منابع آنلاین و آفلاین به دست آورد.
- ۳- بانک‌های اطلاعاتی مهم و کاربردی رشته تخصصی خود را بشناسد و در چگونگی استفاده از آن، مهارت یابد.
- ۴- مهارت جستجوی عام در اینترنت را فرا گیرد و با موتور جستجوهای مختلف و کاربری‌های هر یک آشنا شود.
- ۵- کار با نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای مرتبط با رشته خود را کسب نمایند.
- ۶- بتواند از قابلیت‌های گسترده نرم‌افزارهای آفیس، به ویژه ورد و وان‌نوت استفاده کند.
- ۷- عضویت در مجمع‌های علمی اینترنتی نظیر آکادمیا را بشناسد و نحوه تعامل با دانشمندان سراسر جهان را فرا گیرد.
- ۸- پست الکترونیک بسازد و مکاتبات پستی در فضای مجازی انجام دهد.
- ۹- با سایت‌های کنفرانس‌های علمی در سرتاسر جهان آشنا شود و نحوه ارسال مقاله بدانها را بداند و ...

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی)

کتاب آموزشی درس «رایانه و فضای مجازی»، مرکز هماهنگی و توسعه پژوهش و آموزش عالی قرآنی کشور، در دست چاپ

منابع فرعی (پژوهشی)

با توجه به ملاحظه فوق، منبع فرعی که تمامی نکات فوق در آن ملحوظ شده باشد، وجود ندارد؛ اما به صورت موردی، می‌توان به آثار زیر اشاره داشت:

- مجید، لارنس (۱۳۸۳ ش) آشنایی آسان با کامپیوتر، مترجم: مرتضی صاحب‌الزمانی، تهران: نوپردازان.
- باجلان، علی و شکیبافر، معصومه (۱۳۸۹ ش) آشنایی با کتابخانه و منابع آن با نگاهی به کتاب، کتابخانه، منابع کتابخانه‌ای، اینترنت و کاربرد آن؛ اراک، نشر نویسنده.
- محمدی‌فرد، داود (۱۳۸۸ ش) آشنایی با نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای، تهران: چاپار لنجوان.
- محسنی، حمید (۱۳۷۰ ش) دست‌نامه پست الکترونیک و جنبه‌های کاربردی آن؛ تهران: نشر کتابدار.
- لانکاستر، ویلفرد (۱۳۷۹ ش) نظام‌های بازیابی اطلاعات؛ شیراز، نشر نوید.
- میرحسینی، یحیی، راهنمای کاربرد نرم‌افزارهای اسلامی و منابع آنلاین در پژوهش‌های اسلامی، در دست نگارش، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).

کد درس: ۱۱۴

عنوان درس به فارسی: اخلاق و تربیت اسلامی

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Ethics and Upbringing

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد.

اهداف:

آشنایی با مفاهیم اخلاقی و تربیتی بر پایه آموزه های اسلام

شناخت منابع اخلاق و تربیت اسلامی

کسب فضایل اخلاقی و کاربرست آن در رفتار و گفتار فردی و روابط اجتماعی

سرفصل درس:

پنج جلسه نخست:

کلیات

اهمیت و ضرورت اخلاق و تربیت اسلامی

مفهوم شناسی اخلاق و تربیت

تاریخچه علم اخلاق و تربیت در اسلام

انسان شناسی و حقیقت تربیت و اخلاق

ضرورت انسان شناسی

هدفمندی انسان

اهداف تربیتی و اخلاقی انسان بر پایه آموزه های دینی

توانمندی انسان برای اخلاقی زیستن و تربیت پذیری

مبانی، اصول و روش های تربیت

مبانی و اصول تربیت و اخلاق در اسلام

روش های تربیتی

ابعاد تربیت

مراحل اخلاق و تربیت با تأکید بر منابع و الگوهای اسلامی

ترویج مراحل اخلاق و تربیت

الگوی کامل اخلاق و اسوه حسنه

معرفی الگوهای برجسته اخلاق

معنویت و تربیت

راهکارهای ایجاد ارتباط میان معنویت و تربیت
راهکارهای تقویت و توسعه معنویت
شیوه های عملی ترویج معنویت
ایجاد روحیه الگو پذیری از رهبران دینی
ترویج معنای درست زندگی به منظور تأثیر در تربیت بر مبنای آموزه های عملی اسلام
مدل آرامش در اخلاق اسلامی
راهکارهای عملی ایجاد آرامش و میل به آن
آرامش در اخلاق اسلامی و نقش آن در تربیت انسان
عوامل و موانع ایجاد آرامش (اعتقادی، روانی، زیستی و طبیعی)

یازده جلسه بعدی:

تأثیر فضایل و رذایل اخلاقی در تربیت انسان
فضایل و رذایل اخلاقی
در رابطه انسان با خدا (معنویت و بندگی)
در رابطه با خود (اخلاق فردی)
در رابطه با دیگران (اخلاق اجتماعی)

فضایل اخلاقی

محبت به خدا و اولیای الهی
التزام عملی به واجبات
پرهیز از محرمات
مراقبه، مراقبه، محاسبه و معاقبه
توکل و اعتماد به خدا
توجه به عواقب دنیوی و اخروی اعمال و رفتار بر اساس اخبار آسمانی
مجاهدت با نفس
توبه و استغفار
قناعت
یاد مرگ
تفکر
اخلاص
خوف و رجا
...
رذایل اخلاقی
دنیاگرایی

پیروی از هوای نفس

غرور

خود فراموشی

ریا

آفات زبان

...

اخلاق خانواده

رابطه انسان با پدر و مادر خود

رابطه انسان با همسر

رابطه انسان با فرزندان

اخلاق دانشجویی

رابطه اخلاقی دانشجو با خود

رابطه اخلاقی دانشجو با استاد

رابطه اخلاقی دانشجو با سایر دانشجویان

اخلاق آموزش و پژوهش

تأثیر ویژگی های اخلاقی انسان در آموزش و پژوهش علمی

ویژگی ها و محدودیت های اخلاقی پژوهش و آموزش

اخلاق کار و معیشت

شیوه های اخلاقی و غیر اخلاقی کسب ثروت

معیارهای اخلاقی انتخاب شغل و ...

اخلاق معاشرت

صله ارحام

اخلاق شهروندی

مدارا

مسئولیت پذیری

اخلاق دوستی و رفاقت

نقش دوست در سعادت و شقاوت انسان

معیارهای شناخت دوست خوب

تکلیف عملکردی:

تأکید این درس بر پرورش و تهذیب نفس دانشجویان است. لذا استاد این درس بایستی خود متخلق به اخلاق اسلامی باشد و از سوی دیگر، سرفصل های درس را به شکل عملی و کاربردی ارائه دهد.

منابع

منابع اصلی (آموزشی)

رهبر، محمدتقی و رحیمیان، محمدحسن (۱۳۹۲) اخلاق و تربیت اسلامی، تهران: سمت.
باقری، خسرو (۱۳۸۶) نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، تهران: مدرسه.
مهدوی کنی، محمدرضا (۱۳۹۵) نقطه های آغاز در اخلاق عملی، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
کلانتری، علی اکبر (۱۳۸۵) اخلاق و آداب دانشجویی، قم: دفتر نشر معارف (وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها).
کلانتری، علی اکبر (۱۳۸۵) اخلاق زندگی، قم: دفتر نشر معارف (وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها).
نजारزادگان، فتح الله (۱۳۸۹ش) رهیافتی بر اخلاق و تربیت اسلامی، قم: دفتر نشر معارف (وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها).
جمعی از نویسندگان (۱۳۸۹ش) اخلاق اسلامی، مبانی و مفاهیم، قم: دفتر نشر معارف (وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها).

منابع فرعی (پژوهشی)

باقری، حسین (۱۳۹۵) مدل آرامش در اخلاق اسلامی و معنویت های جدید، قم: دفتر نشر معارف.
سعادت، محمدعلی (۱۳۷۲) اخلاق اسلامی، تهران: سمت.
باقری، خسرو (۱۳۷۷) مبانی و شیوه های تربیت اخلاقی، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
مصطفوی، زهرا (۱۳۸۵) مبانی نظری اخلاق و تربیت اسلامی، تهران: مؤسسه اطلاعات.
حسینی، مصطفی (۱۳۸۸) اخلاق و تربیت اسلامی، تهران: زعیم.
عاشوری لنگرودی، حسن (۱۳۸۸) تربیت و اخلاق اسلامی، تهران: زمینه سازان ظهور امام عصر (عج).

کد درس: ۱۱۵

عنوان درس به فارسی: کلام عمومی ۱

GENERAL THEOLOGY (I): عنوان درس به انگلیسی:

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد.

هدف:

آشنایی با اصول عقاید به روش استدلالی و اهم مسائل مربوط به حوزه خدانشناسی و معاد

سرفصل درس:

کلیات

تعریف، اهمیت، ضرورت، کاربرد و روابط کلام با سایر دانش های اسلامی
ارائه اهم مباحث درآمدی علم کلام، درآمدی بر سیر اجمالی در تاریخ علم کلام
شناخت خداوند و یگانگی او

راه ها و ادله اثبات وجود خداوند

آیات آفاقی: برهان نظم، برهان امکان و وجوب

آیات انفسی: معرفت نفس، فطرت

توحید

معنا و اقسام توحید (نظری و عملی)

دلایل یگانگی خداوند- برهان تمنع و ...

آثار اعتقاد به توحید

صفات الهی

صفات جمال و جلال

صفات ذات- صفات فعل

عدل الهی

تعریف عدل و اقسام آن

عدل الهی و تفاوت ها

عدل الهی و شرور

مفهوم قضا و قدر و اقسام آن

معاد

امکان و ضرورت معاد

برزخ- قیامت- معاد جسمانی و روحانی - بهشت- جهنم- شفاعت

تذکر: در ارائه این درس نسبت به پاسخ به شبهه های نوظهور مرتبط با مباحث توحید، صفات الهی، عدل الهی و معاد اهتمام ویژه ای شود.

تکلیف عملکردی:

دانشجو مجموعه ی پاسخ ها به یکی از شبهات جدید کلامی (با تأیید استاد) را از کتب مرتبط جمع آوری و دسته بندی کند و به صورت مکتوب در قالب تحقیق درسی ارائه دهد.

منابع

منابع اصلی (آموزشی)

سعیدی مهر، محمد (۱۳۸۱) آموزش کلام اسلامی ۱ و ۲، قم: طه.
مصباح یزدی، محمدتقی (۱۳۷۸) آموزش عقاید، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
ربانی گلپایگانی، علی (۱۳۹۲) عقاید استدلالی، قم: هاجر.

منابع فرعی (پژوهشی)

جوادی آملی، عبدالله (۱۳۸۳) توحید در قرآن، قم: اسراء.
مطهری، مرتضی (۱۳۷۱) عدل الهی، تهران: صدرا.
جوادی آملی، عبدالله (۱۳۸۲) معاد در قرآن، قم: اسراء.

کد درس: ۱۱۶

عنوان درس به فارسی: کلام عمومی ۲

عنوان درس به انگلیسی: GENERAL THEOLOGY (II)

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: کلام عمومی ۱

هدف:

آشنایی با اصول عقاید به روش استدلالی و اهم مسائل مربوط به حوزه پیامبرشناسی، امام شناسی و ولی شناسی

سرفصل درس:

وحی و نبوت

مفهوم و حقیقت وحی و نبوت

تفاوت وحی با سایر موارد مثلاً تجربه دینی

نبوت عامه

ضرورت وحی و نبوت

برهان قانونمندی

برهان حکمت

برهان لطف

قرآن و فلسفه نبوت

فلسفه نبوت در روایات

شبهه منکران (براهمه)

راه های شناخت انبیاء

راه اول: اعجاز

راه دوم: گواهی پیامبری دیگر

راه سوم: گواهی قراین و شواهد

راههای دیگر

نشانه های مدعیان دروغین پیامبری

ویژگی های پیامبران

علم پیامبران

عصمت پیامبران (مفهوم عصمت-ماهیت عصمت، ضرورت عصمت-ابطه عصمت و اختیار- علل استغفار معصومین (ع))

پیامبران اولوالعزم

عمومیت نبوت

نبوت خاصه

دلایل نبوت پیامبر اسلام (ص)

خاتمیت دین اسلام

کمال دین اسلام

اسلام و نیازهای زمان

ارکان پویایی شریعت خاتم

ملاکات احکام و قاعده اهم و مهم

امامت و رهبری

امامت عامه

حقیقت و فلسفه امامت

امامت در اصطلاح متکلمان

فلسفه و ضرورت امامت

امامت و قاعده لطف

صفات و ویژگی‌های امام

امامت خاصه

امامت در قرآن و سنت

- نصوص امامت در قرآن

- نصوص امامت در سنت

مهدویت

آشنایی اجمالی با امام زمان(عج)

غیبت صغری و کبری

جانشینان امام زمان در غیبت کبری

طولانی بودن عمر حضرت مهدی - علیه السلام -

نشانه های ظهور

رجعت

وجود امام عصر (عج)

ضرورت و مبانی انتظار

علت و فلسفه غیبت امام زمان(عج)

آثار و فواید وجود امام عصر(عج)

مسئله غیبت در تاریخ امت‌های پیشین

ولایت و مرجعیت

ولایت فقیه، بحث فقهی یا کلامی

کلامی بودن «ولایت فقیه»

دلایل عقلی بر ولایت فقیه

دلایل نقلی بر ولایت فقیه

مبنای ولایت فقیه در روایات

دلیل مرکب از عقل و نقل

پیشینه نظریه ولایت فقیه

انتخاب یا انتصاب ولی فقیه

ولایت فقیه یا وکالت فقیه؟

تفاوت «ولایت» با «وکالت»

حکومت ولایتی و حکومت وکالتی

دلایل ولایتی بودن حاکمیت فقیه

شبهه دور(خبرگان و رهبری)

مطلقه یا مقیده بودن ولایت فقیه

مفهوم ولایت مطلقه
اثبات ولایت مطلقه فقیه
ولایت مطلقه و قانون اساسی

تذکر: در ارائه این درس نسبت به پاسخ به شبهه های نوظهور مرتبط با نبوت و امامت اهتمام ویژه ای شود.

منابع

منابع اصلی (آموزشی)

سعیدی مهر، محمد (۱۳۸۱) آموزش کلام اسلامی ۱ و ۲، قم: طه.
مصباح یزدی، محمدتقی (۱۳۷۸) آموزش عقاید، تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
ربانی گلپایگانی، علی (۱۳۹۲) عقاید استدلالی، قم: هاجر.
جوادی آملی، عبدالله (۱۳۹۵)، ولایت فقیه، قم: نشر اسراء.
جزوه درس کلام اسلامی ۲ استاد علیرضا فارسی نژاد

منابع فرعی (پژوهشی)

جوادی آملی، عبدالله (۱۳۸۱) وحی و نبوت در قرآن، قم: اسراء.
ربانی گلپایگانی، علی (۱۳۹۰) براهین و نصوص امامت، قم: رائد.
ربانی گلپایگانی، علی (۱۳۹۱) وحی شناسی، قم: رائد.
خمینی، روح الله (۱۳۷۲)، ولایت فقیه، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره)

کد درس: ۱۱۷

عنوان درس به فارسی: مبادی اصول

The Basics of the Principles of Jurisprudence: به انگلیسی:

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

اهداف: آشنایی با مبانی و مقدمات علم اصول فقه

سرفصل

کلیات: تعریف، موضوع و فایده علم اصول فقه

مباحث الفاظ: وضع الفاظ، اصول لفظیه، اوامر، اقسام حکم، اقسام واجب، نواهی، مفاهیم، اقسام مفهوم، عام و خاص، انواع
مخصص، مطلق و مقید، صحیح و اعم، مشتق

ادله استنباط احکام

قرآن: حجیت ظواهر قرآن، نسخ و تخصیص در قرآن

سنت: تعریف سنت، راه‌های دستیابی به سنت، اقسام سنت، حجیت سنت

اجماع: ارکان اجماع، انواع اجماع (اجماع محصل و منقول)

قیاس: اقسام قیاس حجیت قیاس

عقل: حجیت عقل، دلیل عقلی، قاعده تلازم، مستقلات و غیر مستقلات عقلی، مقدمه واجب، مسئله ضد، استحسان، مصالح مرسله،
سد ذرایع، عرف، سیره عقلا و متشرعه، شهرت

اصول عملیه و نقش آنها در انجام تکالیف فقهی و حقوقی:

اصل استصحاب: ارکان استصحاب، شرایط اجرای استصحاب، اقسام استصحاب، استصحاب کلی

اصل برائت: ادله حجیت اصل برائت

اصل احتیاط: ادله حجیت اصل احتیاط

اصل تخییر: ادله حجیت اصل تخییر

تعارض ادله و اصول

تکلیف عملکردی: بر اساس تکالیفی که در منبع آموزشی ذکر شده است

راهبردهای تدریس و یادگیری: استاد حداقل دارای سطح سه حوزه یا دکتری فقه و مبانی حقوق باشد.

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی): بخش‌های مرتبط با سرفصل از:

ضیائی فر، سعید، (۱۳۹۲ ش) فلسفه علم فقه، سازمان سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
اصول فقه کاربردی (۳ جلد)، قافی، حسین و سعید شریعتی فراتی، تهران، سمت، ۱۳۹۸ ش.
مبادی فقه و اصول، فیض، علیرضا، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۴ ش.

منابع فرعی (پژوهشی):

شب خیز، محمدرضا، محمدتبار، عباد (۱۳۹۷ ش) اصول فقه دانشگاهی، تهران، انتشارات کتاب آوا.
حیدری، سید علی نقی (۱۴۱۲ ق) اصول الاستنباط، قم، لجنه اداره حوزه‌های علمیه قم المقدسه.
مظفر، محمدرضا (۱۳۹۵ ش) اصول الفقه، قم، مؤسسه مطبوعاتی اسماعیلیان.
زراعت، عباس و مسجد سرایی، حمید (۱۳۸۵ ش) ترجمه و تبیین اصول استنباط تألیف علامه حیدری، قم، انتشارات حقوق اسلامی.
محقق داماد، سید مصطفی (۱۳۹۴ ش) مباحثی از اصول فقه (دفتر اول و دفتر دوم)، تهران، انتشارات مرکز نشر علوم انسانی اسلامی.
محمدی، ابوالحسن (۱۳۹۷ ش) مبانی استنباط حقوق اسلامی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
مقالات معتبر داخلی و بین‌المللی پیرامون این درس.

...

کد درس: ۱۱۸

عنوان درس به فارسی: آشنایی با علوم قرآن

AN INTRODUCTION TO QURANIC STUDIES عنوان درس به انگلیسی:

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد.

هدف: شناخت کلی و اجمالی مباحث علوم قرآن جهت استفاده در تفسیر و فهم قرآن کریم

سرفصل درس:

شناخت مفهوم علوم قرآن همراه با پیشینه و تاریخچه بحث علوم قرآن

شناخت شاخه های علوم قرآن

پدیده وحی

نزول قرآن

جمع و تألیف قرآن

اختلاف قراءات

ناسخ و منسوخ

محکم و مشابیه

اعجاز قرآن

تحریف ناپذیری

منابع

منبع اصلی (آموزشی)

معرفت، محمدهادی (۱۳۸۱ ش) علوم قرآنی، قم: موسسه فرهنگی التمهید.

منابع فرعی (پژوهشی)

حجتی، محمدباقر (۱۳۷۲ ش) پژوهشی در تاریخ قرآن کریم، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

حجتی، محمدباقر (۱۳۷۷ ش) اسباب النزول، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.

میر محمدی زرنندی (۱۳۷۷ ش) ابوالفضل، تاریخ و علوم قرآن، قم: انتشارات جامعه مدرسین.

معرفت، محمد حسین (۱۳۷۹ ش) تحریف ناپذیری قرآن، تهران: انتشارات سمت.

جوادی آملی، عبدالله (۱۳۸۶ ش) نزاهت قرآن از تحریف، قم: نشر اسراء.

طباطبایی، محمد حسین (۱۳۶۲ ش) اعجاز قرآن، تهران: مرکز نشر فرهنگی رجاء.

ناصحیان، علی اصغر (۱۳۹۰ش) علوم قرآنی در مکتب اهل البیت، مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی.

احمدی، حبیب الله (۱۳۸۱ ش) پژوهشی در علوم قرآن، قم: نشر فاطیما.

دیاری بیدگلی، محمد تقی (۱۳۸۷ ش) درآمدی بر علوم قرآنی، قم: دانشگاه قم.

طباطبایی، محمد حسین (۱۳۸۸ ش) قرآن در اسلام، قم: بوستان کتاب.

صبحی صالح (۱۳۹۰ ش) مباحثی در علوم قرآن، (ترجمه محمد علی لسانی فشارکی) تهران: نشر احسان.

معارف، مجید (۱۳۸۳ ش) مباحثی در تاریخ و علوم قرآنی، تهران: نشر نبأ.

مؤدب، رضا (۱۳۸۶ ش) نزول قرآن و رؤیای هفت حرف، قم: بوستان کتاب.

طباطبایی، محمد حسین (۱۳۶۲ ش) اعجاز قرآن، تهران: مرکز نشر فرهنگی رجاء.

سیوطی، جلال الدین (۱۴۲۱ ق) الاتقان فی علوم القرآن (نوع ۶۴: فی اعجاز القرآن ۶۴) بیروت، دار الکتب العربی.

خویی، ابوالقاسم (۱۳۸۳ ش) بیان در علوم و مسائل کلی قرآن، مترجم: هاشم هاشم زاده هریسی و محمد صادق نجمی، تهران: وزارت ارشاد اسلامی.

معارف، مجید (۱۳۸۳ ش) مباحثی در تاریخ و علوم قرآنی، تهران: نشر نبأ.

کد درس: ۱۱۹

عنوان درس به فارسی: آشنایی با علوم حدیث

An Introduction to Hadith Studies: عنوان درس به انگلیسی

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

اهداف:

۱- آشنایی با تاریخ، منابع، مصطلحات و مبانی فهم حدیث

۲- توانایی فهم، تحلیل و استدلال بر اساس مفاهیم و مضامین حدیثی

سرفصل درس:

کلیات علم حدیث :

- تعریف حدیث

- روایت

- اثر

- خبر

- سنت

- حدیث متواتر

- خبر واحد و انواع آن: صحیح، حسن، موثق، ضعیف

هندسه دانش های حدیثی

- تاریخ حدیث

- فقه الحدیث

- رجال

- مصطلح الحدیث

- منبع شناسی

مروری بر تاریخ حدیث شیعه و اهل سنت و معرفی مجامع حدیثی شیعه و سنی

مبانی فهم حدیث

آشنایی با علم رجال و شرایط راوی، و جرح و تعدیل و معرفی مهمترین کتب رجالی

فهرست منابع:

منابع اصلی (آموزشی):

- ۱- مدرسان دانشکده علوم حدیث (۱۳۹۱) دانش حدیث؛ پژوهش‌های کاربردی در شناخت دانش‌های حدیثی، قم: نشر جمال.
- ۲- نصیری، علی (۱۳۹۶ش) آشنایی با علوم حدیث، قم: انتشارات مرکز مدیریت حوزه علمیه.

منابع فرعی (پژوهشی):

- ۱- مدیر شانه چی، کاظم (۱۳۹۳ش) درایة الحدیث، قم: نشر جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.
- ۲- معارف، مجید (۱۳۸۴ش) تاریخ عمومی حدیث، تهران: نشر کویر.
- ۳- طباطبایی، سید محمد کاظم (۱۳۹۰ش) تاریخ حدیث شیعه (۱)، تهران: ن شر سمت.
- ۴- طباطبایی، سید محمد کاظم (۱۳۹۵ش) تاریخ حدیث شیعه (۲): قم: نشر دار الحدیث.
- ۵- حجت، هادی و غلامعلی، مهدی (۱۳۹۶ش) کتابشناخت حدیث، قم: نشر دار الحدیث.
- ۶- مسعودی، عبدالهادی (۱۳۹۳ش) روش فهم حدیث، تهران: نشر سمت.

کد درس: ۱۲۰

عنوان درس به فارسی: تفسیر قرآن کریم

عنوان درس به انگلیسی: EXEGESIS OF THE HOLY QURAN

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

سرفصل درس:

سوره های:

- فاتحة الكتاب

- توحيد

- تکاثر

آیات موضوعی ناظر بر:

- آداب

- نفاق (صفات منافقان در قرآن، منافقان و فرائض عبادی-مالی)

- وظایف مسلمانان در برابر پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم)

- قرآن و یاران پیامبر (عدالت صحابه)

- داستان حضرت آدم علیه السلام

- داستان حضرت ابراهیم علیه السلام

- داستان حضرت موسی و خضر علیهما السلام

منابع

منابع اصلی (آموزشی)

قسمت های مرتبط با سرفصل از:

طباطبایی، سید محمد حسین (۱۳۸۸) ترجمه تفسیر المیزان، (مترجم محمد باقر موسوی). قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی.

سبحانی، جعفر (۱۴۲۵ ق) منشور جاوید قرآن، قم: مؤسسه امام صادق علیه السلام.

شریفانی، محمد (۱۳۹۴) تحلیل قصص: رویکردی تحلیلی به قصص قرآن، قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص).

منابع فرعی

مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۷۳) تفسیر نمونه. تهران: دارالکتب الاسلامیه.

طبرسی، فضل بن حسن (۱۳۶۱) مجمع البیان فی تفسیر القرآن، قم: مکتبه آیه الله العظمی المرعشی النجفی.

فخر رازی، محمد بن عمر (۱۳۷۱) تفسیر کبیر. تهران؛ اساطیر.
خزاعی نیشابوری، حسین بن علی بن محمد بن احمد (۱۳۷۱) روض الجنان و روح الجنان (معروف به تفسیر ابوالفتوح رازی).
مشهد؛ آستان قدس رضوی.
طبرسی، فضل بن حسن (۱۳۷۷ش) تفسیر جوامع الجامع. مشهد؛ آستان قدس رضوی، مرکز پژوهشهای اسلامی.
سید قطب (۱۳۸۶ق) فی ظلال القرآن. بیروت؛ دار احیاء التراث العربی.

کد درس: ۱۲۱

عنوان درس به فارسی: کلیات فقه و احکام اسلامی

عنوان درس به عربی: کلیات للفقہ الاسلامیة و الاحکام الشرعیة

عنوان درس به انگلیسی: A General Studies of Jurisprudence and ISLAMIC Rullings

اهداف:

آشنایی کلی با فقه اسلامی و مروری بر مهم‌ترین احکام شرعی مورد نیاز
توانایی فهم، تحلیل و استدلال بر اساس مفاهیم فقهی

نوع درس: پایه

تعداد واحد: ۲

زمان درس: ۳۳

دروس پیش‌نیاز:

فرصت‌های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

۱- اهمیت و ضرورت آشنایی با مبانی فقه و احکام اسلامی

۲- تعریف فقه، موضوع فقه، غرض و فایده فقه، علل نیاز به فقه، ارتباط فقه با حقوق و اخلاق

۳. روش علم فقه، ساختار علم فقه

۴. پیشینه علم فقه

۵. منابع علم فقه شامل کتاب، سنت، عقل و اجماع

مروری به ابواب و رؤوس کلی مسائل (احکام) فقهی

تکلیفی و وضعی

مقدمه: انواع واقعی و ظاهری

حکم اولی و ثانوی

امضایی و تأسیسی

حجیت ظواهر کتاب

جایگاه قرآن در استنباط احکام فقهی و حقوقی

تعریف سنت

راه‌های دستیابی به سنت

گفتار

کردار

امضا

اجماع محصل و منقول

حجیت شهرت

حجیت دلیل عقلی

کلیات

منابع احکام فقهی

سنت

اجماع

عقل

بررسی حجیت قیاس، استحسان، عرف، بنای عقلا، رویه‌ی قضایی

حقیقت و مجاز، نشانه‌های حقیقت و مجاز

اشتراک و ترادف

حقیقت شرعی و متشرعه

امر و نهی

عام و خاص، مطلق و مقید، مجمل و مبین

اصل برائت

اصل احتیاط

اصل تخییر

اصل استصحاب

اصل طهارت

اباحه و قاعده ید

تسلط

سوق مسلمین

اضطرار محذورات

قرعه

اصول لفظیه و نقش

آنها در استنباط احکام

فقهی حقوقی

اصول عملیه و نقش

آنها در انجام تکالیف

فقهی و حقوقی

قواعد فقهی و نقش

آنها در انجام تکالیف

فقهی و حقوقی

مروری بر مهم‌ترین مباحث تقلید، طهارت، نماز، روزه، خمس، زکات، امر به معروف و نهی از منکر، احکام بانک‌ها، پوشش، احکام شرعی مورد نیاز دانشجویان نگاه کردن، روابط مرد و زن، غنا و ...

تکلیف عملکردی

بر اساس تکالیفی که در منبع آموزشی ذکر شده است

راهنماهای تدریس و یادگیری

استاد حداقل دارای سطح سه حوزه یا دکتری فقه و مبانی حقوق باشد.

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع

منابع اصلی (آموزشی)

بخش‌های مرتبط با سرفصل از:

- آشنایی با کلیات علوم اسلامی، مطهری، مرتضی، قم: صدرا، ۱۳۷۱ - ۱۳۷۶ ش.
- مبادی اصول الفقه، الفضلی، عبدالهادی، مراجعة اسامه الساعدی، قم: ذوی القربی، ۱۳۹۲ ش.
- القواعد الفقه، مکارم شیرازی، ناصر، قم: مدرسه الامام علی بن ابی طالب، ۱۳۷۰ ق.
- تحریر اصول فقه (مظفر)، شیروانی، علی، قم: دارالعلم، ۱۳۸۵ ش.
- الوسیط فی اصول الفقه، سبحانی، جعفر، مترجمان: مسعود ربانی، محمدحسین محمدی، قم: جباری، ۱۳۸۸ ش.
- مبادی فقه و اصول، فیض، علیرضا، تهران: انتشارات و چاپ دانشگاه تهران: ۱۳۹۱ ش.
- مدخل علم فقه، اسلامی، رضا، قم: انتشارات حوزه علمیه قم مرکز مدیریت، ۱۳۸۴ ش.
- فلسفه علم فقه، ضیائی فر، سعید، سازمان سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۲ ش.
- ترجمه تحریرالوسیله، خمینی، روح‌الله، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۸۵ ش.
- اجوبه الاستفتائات، خامنه‌ای، سید علی، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، آخرین سال انتشار.
- منابع فرعی (پژوهشی)
- ادوار فقه امامیه، تاریخ فقه و فقهای امامیه، سبحانی، جعفر، مترجم: حسن جلالی، تهران: دانشگاه امام صادق(ع)، ۱۳۸۷ ش.
- اصول الفقه، مظفر، محمدرضا، محقق: موسسه النشر الاسلامی التابعه لجامه المدرسین بقم المشرفه، قم: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۸ ش.
- تاریخ التشريع الاسلامی، فضلی، عبدالهادی، قم: دار الكتاب الاسلامی، ۱۴۲۷ ق.
- قواعد فقه، محقق داماد، مصطفی، تهران: مرکز نشر علوم اسلامی، ۱۴۰۶ ق.
- الموجز فی اصول الفقه، سبحانی، جعفر، ترجمه و تبیین محسن غرویان، محمدرضا طالبیان، قم: دارالفکر، ۱۳۸۵ ش.

کد درس: ۲۰۰

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه اسلامی ۱

The History of Islamic Philosophy 1: عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با چگونگی انتقال میراث یونانی به جهان اسلام و نحوه تعامل نخستین فیلسوفان جهان اسلام

(مترجمان، کندی، رازی و فارابی) با این میراث فکری

اهداف رفتاری: شناخت نقش فعال اندیشمندان جهان اسلام در تاریخ فلسفه و ارج گذاری به میراث فکری گذشتگان

سر فصل درس:

۱. انتقال علوم یونانی به عالم اسلام و نهضت ترجمه

۲. احوال، افکار و آثار کندی

۳. احوال، افکار و آثار فارابی

۴. احوال، افکار و آثار اخوان الصفا

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

فناپی اشکوری، محمد، ۱۳۹۶، درآمدی بر تاریخ فلسفه اسلامی، تهران: سمت.

فهرست مطالعات:

فخری، ماجد، ۱۳۷۲، سیر فلسفه در جهان اسلام، مرکز نشر دانشگاهی، تهران.

فاخوری، حنا و خلیل جر، ۱۳۸۱، تاریخ فلسفه در جهان اسلامی، ترجمه‌ی عبدالمحمد آیتی، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.

دلیسی اولیری، ۱۳۴۲، انتقال علوم یونانی به عالم اسلامی، ترجمه احمد آرام، مرکز نشر دانشگاهی.

فؤاد اهوانی، احمد، ۱۹۸۵، الکندی: فیلسوف العرب، قاهره، البيئه المصرية العامة للكتاب.

سپهانی، رؤوف، ۲۰۰۶، الکندی: فیلسوف العرب و الأسلام، بیروت، دار المحجة البيضاء.

داوری اردکانی، رضا، ۱۳۶۲، فارابی مؤسس فلسفه‌ی اسلامی، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.

کد درس: ۲۰۱

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه اسلامی ۲

عنوان درس به انگلیسی: The History of Islamic Philosophy 2

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فلسفه اسلامی ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با سهم متفکران مسلمان در پیشبرد فکر فلسفی و رویکردی آنان به میراث یونانی

اهداف رفتاری: شناخت نقش فعال اندیشمندان جهان اسلام در تاریخ فلسفه و ارج گذاری به میراث فکری گذشتگان

سر فصل درس:

۱. احوال، افکار و آثار ابن سینا
 ۲. احوال، افکار و آثار غزالی
 ۳. احوال، افکار و آثار فخر رازی
 ۴. احوال، افکار و آثار ابن رشد
 ۵. فلسفه‌ی اسلامی در اندلس: ابن مسرّه، ابن باجه و ابن طفیل، جلد ۲ از ابتدا تا ص ۷۰
- روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

فناپی، محمد، ۱۳۹۶، درآمدی بر تاریخ فلسفه اسلامی، تهران: سمت.

فهرست مطالعات:

فخری ماجد، ۱۳۷۲، سیر فلسفه در جهان اسلام، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.

فاخوری، حنا و خلیل جر، ۱۳۸۱، تاریخ فلسفه در جهان اسلامی، ترجمه‌ی عبدالمحمد آیتی، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.

غنی، قاسم، ۱۳۱۵، ابن سینا، تهران: فرهنگستان ایران.

ولایتی، علی اکبر، ۱۳۹۱، ابن سینا، تهران: امیرکبیر.

ولایتی، علی اکبر، ۱۳۹۱، اخوان الصفا: تاریخ و اندیشه، تهران: امیرکبیر.

زرین کوب، عبدالحسین، ۱۳۸۵، فرار از مدرسه: درباره‌ی زندگی و اندیشه ابوحامد غزالی، تهران: امیرکبیر.

فریدون، فاطمه، ۱۳۷۵، ابن رشد، دمینیک اوروی، تهران نشر مرکز.

اولوداغ، سلیمان، ۱۳۷۷، زندگی آرا و آثار فخرالدین رازی، ترجمه داوود وفایی، مقدمه علی اصغر حلبی، تهران: نشر صدوق.

کد درس: ۲۰۲

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه اسلامی ۳

عنوان درس به انگلیسی: The History of Islamic Philosophy 3

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فلسفه اسلامی ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با سهم متفکران مسلمان در پیشبرد فکر فلسفی و رویکردی انتقادی آنان به میراث یونانی

اهداف رفتاری: شناخت نقش فعال اندیشمندان جهان اسلام در تاریخ فلسفه و ارج گذاری به میراث فکری گذشتگان

سر فصل درس:

۱. سهروردی و فلسفه اشراق

۲. ملاصدرا و حکمت معالیه

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

فناپی، محمد، (۱۳۹۶)، درآمدی بر تاریخ فلسفه اسلامی، جلد ۳، تهران: سمت.

فهرست مطالعات:

ماجد فخری، ۱۳۷۲، سیر فلسفه در جهان اسلام، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.

فاخوری، حنا؛ جر، خلیل، ۱۳۸۱، تاریخ فلسفه در جهان اسلامی، ترجمه‌ی عبدالمحمد آیتی، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.

ابراهیمی دینانی، غلامحسین، ۱۳۸۸، شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، تهران: حکمت.

آشتیانی، سید جلال الدین، ۱۳۶۰، شرح حال و آرای فلسفی ملاصدرا، انتشارات نهضت زنان مسلمان، تهران.

کد درس: ۲۰۳

عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy 1

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام و احکام کلی وجود، وجوب، امکان و امتناع

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم هستی شناختی

سر فصل:

الف) ماهیت فلسفه

۱. موضوع فلسفه

۲. مبادی فلسفه

۳. مسائل فلسفه

۴. روش فلسفه

ب) احکام کلی وجود

۱. اشتراک معنوی وجود

۲. اصالت وجود و اعتبارات ماهیت

۳. تشکیک وجود

۴. احکام عدم

۵. تکرارناپذیری وجود

ج) اقسام وجود

۱. وجود رابط و مستقل

۲. وجود ذهنی و خارجی

د) مواد ثلاث

۱. وجوب، امکان و امتناع

۲. بالذات، بالغیر و بالقیاس در مواد ثلاث

۳. عینت ماهیت واجب الوجود با انیت او

۴. نفی هرگونه جهت امکانی از واجب الوجود

۵. ضرورت علی: تقدّم ایجاب بر ایجاد و ابطال نظریه‌ی اولویت

۶. ملاک نیازمندی ممکن به علت

۷. احکام ممتنع بالذات

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	

	عملکردی		
--	---------	--	--

فهرست منابع:

طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۳۶۰، *بداية الحكمة*، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.
 طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۴۲۴ ه ق، *نهایة الحكمة*، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.
 تذکر: یکی از این دو کتاب بنا به صلاحدید استاد، محور درس قرار گیرد.

فهرست مطالعات:

حسن زاده آملی، حسن، ۱۳۷۹، *تصحیح و تعلیق شرح منظومه سبزواری، حکیم ملا هادی سبزواری*، ج ۵، قم: نشر ناب.
 طباطبائی، سید محمد حسین، ۱۳۸۱، *با تصحیح و تعلیقات غلامرضا فیاضی، نهایة الحكمة*، جلد اول، قم، مؤسسه امام خمینی.
 مصباح یزدی، محمد تقی، ۱۴۰۵ ه ق، *تعلیقۀ علی نهایة الحكمة*، قم: مؤسسه در راه حق.
 مصباح یزدی، محمد تقی، ۱۳۹۱، *آموزش فلسفه جلد ۱*، قم، انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (قدس).

کد درس: ۲۰۴

عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy 2

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فلسفه اسلامی ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با ماهیت، اجزاء، اقسام و احکام آن و شناخت نظام معقولات دهگانه

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم ماهوی و درک مبانی ذات گرایی

سر فصل:

الف) ماهیت

۱. سلب وجود و عدم از ذات ماهیت

۲. اعتبارات ماهیت

۳. کلی و جزئی

۴. ذاتی و عرضی

۵. جنس، فصل، نوع و مسائل مربوط به آنها

ب) مقولات

۱. تعداد مقولات

۲. تعریف و تقسیم جوهر

۳. جسم

۴. تعریف و اثبات ماده و صورت

۵. جدایی ناپذیری ماده و صورت

۶. کمیّت و اقسام و احکام آن

۷. کیفیّت و اقسام و احکام آن

۸. سایر مقولات: نسبت، مکان، زمان، وضع، ملک، فعل و انفعال

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۳۶۰، بدایة الحکمة، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.

طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۴۲۴ ه ق، نهاییة الحکمة، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.

تذکر: یکی از این دو کتاب بنا به صلاحدید استاد، محور درس قرار گیرد.

فهرست مطالعات:

- سبزواری، ملاحادی ۱۳۷۹، شرح منظومه، تصحیح و تعلیق حسن حسن زاده آملی، ج ۵، قم: نشر ناب.
- خوانساری، محمد، ۱۳۹۷، منطق صوری جلد ۲، تهران: نشر دیدار(بخش مربوط به مقولات).
- طباطبائی، سید محمد حسین، ۱۳۸۱، نه‌ایة الحکمة با تصحیح و تعلیقات غلامرضا فیاضی، جلد اول، قم: مؤسسه امام خمینی.
- مصباح یزدی، محمد تقی، ۱۴۰۵ هـ ق، تعلیقة علی نه‌ایة الحکمة، قم: مؤسسه در راه حق.

کد درس: ۲۰۵

عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی ۳

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy 3

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فلسفه اسلامی ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم فلسفی وحدت، کثرت و علیت

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم مذکور

سر فصل:

الف) وحدت و کثرت

۱. بداهت مفاهیم وحدت و کثرت

۲. اقسام وحدت

۳. هویت و غیریت و اقسام هر کدام

۴. تناقض، عدم و ملکه، تضاد، تضایف

ب) علیت

۱. اثبات وجود رابطه علیت

۲. اقسام علت (به ویژه علت‌های چهارگانه)

۳. ضرورت علی (وجود بالغير و بالقياس در علت و معلول)

۴. قاعده‌ی الواحد

۵. امتناع دور و تسلسل

۶. علت فاعلی و مسائل مربوط به آن

۷. علت غایی و مسائل مربوط به آن

۸. علت مادی و مسائل مربوط به آن

۹. علت صوری و مسائل مربوط به آن

۱۰. علیت در اجسام

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۳۶۰، بدایة الحکمة، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.

طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۴۲۴ ه ق، نهایة الحکمة، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.

تذکر: یکی از این دو کتاب بنا به صلاحدید استاد، محور درس قرار گیرد.

فهرست مطالعات:

حسن زاده آملی، حسن، ۱۳۷۹، شرح منظومه سبزواری، حکیم ملا هادی سبزواری، ج ۵، تصحیح و تعلیق، قم: نشر ناب.
طباطبائی، سید محمدحسین، ۱۳۸۱، نهاییه الحکمه، تصحیح و تعلیقات غلامرضا فیاضی، جلد ۲ و ۳، قم: مؤسسه امام خمینی.
مصباح یزدی، محمد تقی، ۱۴۰۵ ه ق، تعلیقه علی نهاییه الحکمه، قم: مؤسسه در راه حق.
مصباح یزدی، محمد تقی، ۱۳۹۱، آموزش فلسفه جلد ۲، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(قدس).

کد درس: ۲۰۶

عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی ۴

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy 4

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فلسفه اسلامی ۳

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم قوه و فعل، حرکت و زمان، تقدّم و تأخر، حدوث و قدم، عاقل و معقول

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال فلسفی درباره دگرگونی، زمان و هستی شناسی معرفت

سر فصل درس:

الف) قوه و فعل

۱. مسبوقیت حادث زمانی به ماده و زمان
۲. وجود بالقوه و وجود بالفعل (هستی ثابت و سیال)
۳. تعریف و اقسام حرکت و سکون (دگرگونی و ثبات)
۴. تحلیل هستی شناختی درباره‌ی سرآغاز، فرآیند و سرانجام هر حرکت و دگرگونی
۵. مقولات دگرگونی‌پذیر
۶. حرکت جوهری
۷. محرک و متحرک
۸. زمان

ب) تقدّم و تأخر، حدوث و قدم

۱. تعریف و تقسیم تقدّم و تأخر و معیت
۲. تعریف و تقسیم حدوث و قدم
۳. حدوث قدم ذاتی
۴. حدوث و قدم ذاتی
۵. حدوث و قدم بالحق
۶. حدوث و قدم دهری

ج) عقل و عاقل و معقول (علم و عالم و معلوم / هستی شناسی معرفت)

۱. تعریف، اقسام و احکام علم (معرفت)
۲. نظریه‌ی اتحاد عاقل و معقول
۳. علت علم آفرین و مبدأ معرفت بخش (مفیض صور علمی)
۴. علم حضوری و حصولی
۵. تصور و تصدیق
۶. ادراکات بدیهی و نظری
۷. ادراکات حقیقی و اعتباری
۸. شناخت معلول از راه شناخت علت

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۳۶۰، *بداية الحكمة*، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.
 طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۴۲۴ ه ق، *نهایة الحكمة*، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.
 حسن زاده آملی، حسن، ۱۳۹۵، *شرح منظومه حکیم سبزواری*، اصفهان: تحقیق و تعلیق مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل بیت(ع). [همچنین این کتاب را نشر ناب، قم، ۱۳۷۹ نیز به طبع رسانده است]
 تذکر: از این سه کتاب بنا به صلاحدید استاد، یکی انتخاب گردد.

فهرست مطالعات:

طباطبائی، سید محمدحسین، ۱۳۸۱، جلد ۱ و ۲، *نهایة الحكمة*، تصحیح و تعلیقات غلامرضا فیاضی، قم: مؤسسه امام خمینی.
 مصباح یزدی، محمد تقی، ۱۴۰۵ ه ق، *تعلیقه علی نهایة الحكمة*، قم: مؤسسه در راه حق.

کد درس: ۲۰۷

عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی ۵

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy 5

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فلسفه اسلامی ۴

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم واجب الوجود و صفات ذاتی و فعلی او

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال فلسفی درباره خدا، صفات و افعال او؛ همچنین مسائلی چون رابطه خدا و جهان، خدا و انسان، مسئله‌ی شر، جبر و اختیار.

سر فصل درس:

۱. اثبات وجود خدا
 ۲. اثبات یگانگی خدا
 ۳. صفات خدا: اقسام و رابطه‌ی آن‌ها با ذات
 ۴. علم خدا
 ۵. قدرت خدا
 ۶. مسئله جبر و اختیار
 ۷. مسئله شر
 ۸. حیات، اراده و کلام خدا
 ۹. چگونگی پیدایش هستی‌های متکثر از ذات یگانه‌ی خدا
 ۱۰. سلسله مراتب هستی
- روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

- طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۳۶۰، *بداية الحكمة*، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.
- طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۴۲۴ ه ق، *نهایة الحكمة*، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.
- حسن زاده آملی، حسن، ۱۳۷۹، *تصحیح و تعلیق شرح منظومه سبزواری*، حکیم ملاهادی سبزواری، ج ۵، قم: نشر ناب.
- تذکر: متن درسی یکی بنا به صلاحدید استاد انتخاب شود.

فهرست مطالعات:

- طباطبائی، سید محمدحسین، ۱۳۸۱، *نهایة الحكمة*، تصحیح و تعلیقات غلامرضا فیاضی، جلد ۴، قم: مؤسسه امام خمینی.
- مصباح یزدی، محمد تقی، ۱۴۰۵ ه ق، *تعلیقہ علی نهایة الحكمة*، قم: مؤسسه در راه حق.

کد درس: ۲۰۸

عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی ۶

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy 6

تعداد واحد: ۶

تعداد ساعت: ۹۶

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فلسفه اسلامی ۵

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم نفس و معاد

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال فلسفی درباره رابطه ذهن و بدن و مسائل مربوط به مرگ و جاودانگی از منظر

فلسفه اسلامی

سر فصل درس:

الف) نفس

۱. تعریف نفس

۲. وجود نفس

۳. قوای نفس

۴. قاعده‌ی «النفس فی وحدتها کلّ القوی»

۵. جوهریت نفس

۶. تجرد نفس

۷. حدوث نفس (با تکیه بر نظریه‌ی جسمانیة الحدوث و روحانیة البقاء)

۸. بقای نفس

ب) معاد

۱. ابطال تناسخ

۲. معاد روحانی

۳. معاد جسمانی از نظر ملاصدرا

۴. معاد جسمانی از نظر مدرس زنوزی

۵. این همانی بدن دنیوی و اخروی

۶. دفع شبهات مربوط به معاد

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

سبزواری، ملا هادی، ۱۳۷۹، شرح منظومه، ج ۵، تصحیح و تعلیق حسن حسن زاده آملی، قم: نشر ناب.

فهرست مطالعات:

- ابراهیمی دینانی، غلامحسین، ۱۳۶۸، معاد از دیدگاه حکیم مدرس زنوزی، تهران: حکمت.
آشتیانی، سید جلال الدین، ۱۳۳۸، شرح بر زاد المسافر، قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
فیاضی، غلامرضا، ۱۳۸۹، علم النفس فلسفی، قم: مؤسسه‌ی امام خمینی.
معاد از دیدگاه امام خمینی، ۱۳۷۸، تهران: مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام.

کد درس: ۲۰۹

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه غرب ۱

عنوان درس به انگلیسی: The History OF Western Philosophy 1

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه یونان باستان

اهداف رفتاری: شناخت بخشی از پیشینه فلسفه اسلامی به عنوان بسط و تکمیل فلسفه یونان باستان.

سر فصل درس: فلسفه یونان باستان از آغاز تا مکتب نو افلاطونی

۱. پیشاسقراطیان

۲. سقراط

۳. افلاطون

۴. ارسطو

۵. افلوپین

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

کاپلستون، فردریک چارلز، ۱۳۶۸، تاریخ فلسفه: یونان و روم، ترجمه‌ی جلال الدین مجتبوی، تهران: علمی و فرهنگی سروش.
بریه (برهیه)، امیل، ۱۳۹۵، تاریخ فلسفه، جلد اول: دوره یونانی. مترجم: علیمراد داوودی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی
فروغی، محمد علی، ۱۳۴۴، سیر حکمت در اروپا، جلد اول. تهران: انتشارات زواره.
کنی، آنتونی، ۱۳۹۸ (چاپ اول)، تاریخ فلسفه غرب، جلد اول، فلسفه باستان. مترجم: رضا یعقوبی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه.

بنایی، مهدی (۱۳۸۸)، تاریخ فلسفه غرب، جلد نخست، قم: انتشارات بین المللی المصطفی
فنائی اشکوری، محمد (۱۳۹۱)، تاریخ فلسفه غرب، جلد نخست، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

فهرست مطالعات:

افلاطون، ۱۳۹۸، دوره آثار افلاطون (۴ جلدی). مترجم: محمد حسد لطفی، رضا کاویانی، تهران: انتشارات خوارزمی.
خراسانی، شرف الدین، ۱۳۵۲، از سقراط تا ارسطو. تهران: انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.
حلبی، علی اصغر، ۱۳۸۳، تاریخ سیر فلسفه در اروپا از دوره پیش سقراطی تا پایان عصر روشنگری. تهران: نشر قطره.

استیس، والتر ترنس، ۱۳۸۶، تاریخ انتقادی فلسفه یونان، ترجمه‌ی دکتر یوسف شاقول، قم: دانشگاه مفید.

گاتری، دبلیو، کی، سی، ۱۳۷۶، تاریخ فلسفه یونان، ترجمه مهدی قوام صفری، تهران: فکر روز.

گمپرتیس، تئودور، ۱۳۷۵، متفکران یونانی، ترجمه محمد حسین لطفی، تهران: خوارزمی.

راسل، برتراند، ۱۳۶۵، تاریخ فلسفه غرب، ترجمه نجف دریابندری، تهران: پرواز.

تیلور، سی. سی، ۱۳۹۸، تاریخ فلسفه تابع، جلد یکم: از آغاز تا افلاطون. مترجم: حسن مرتضوی، تهران: نشر چشمه.

قوام صفری، مهدی، ۱۳۹۵، نظریه صورت در فلسفه ارسطو. تهران: انتشارات حکمت.

کد درس: ۲۱۰

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه غرب ۲

The History OF Western Philosophy 2: عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فلسفه غرب ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه‌ی قرون وسطی و دوره رنسانس

اهداف رفتاری: شناخت جریان‌های فلسفی فراتر از فلسفه‌ی اسلامی به منظور زمینه سازی تعامل یا نقادی.

سر فصل درس:

الف) فلسفه قرون وسطی

تحولات دوره رنسانس و ویژگی‌های آن

آگوستین

آکوئیناس

نیکولاس کوزایی

دنس اسکاتس

ب) دوره تجدید حیات علمی و فرهنگی (دوره رنسانس)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

ایلخانی، محمد، ۱۳۹۶، تاریخ فلسفه در قرون وسطی و رنسانس. تهران: انتشارات سمت.

بریه (برهیه)، امیل، ۱۳۹۷، تاریخ فلسفه قرون وسطی و دوره تجدد. مترجم: یحیی مهدوی، تهران: انتشارات خوارزمی.

کاپلستون، فردریک چارلز، ۱۳۹۱، تاریخ فلسفه، جلد دوم: فلسفه قرون وسطی از آگوستینیوس تا اسکوتوس. مترجم: ابراهیم دادجو، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

کاپلستون، فردریک چارلز، ۱۳۹۴، تاریخ فلسفه، جلد سوم: فلسفه اواخر قرون وسطی و دوره رنسانس از اوکام تا سونارس. مترجم: ابراهیم دادجو، تهران: انتشارات سروش.

کنی، آنتونی، ۱۳۹۸ (چاپ اول)، تاریخ فلسفه غرب، جلد دوم، فلسفه قرون وسطی. مترجم: رضا یعقوبی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه.

فروغی، محمد علی، ۱۳۴۴، سیر حکمت در اروپا، جلد اول. تهران: انتشارات زواره.

ژیلسون، اتین، ۱۳۹۳، روح فلسفه قرون وسطی. مترجم: علیمراد داوودی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

ژیلسون، اتین، ۱۳۹۵، تاریخ فلسفه مسیحی در قرون وسطی. مترجم: رضا گندمی نصرآبادی، تهران: انتشارات سمت.

بنایی، مهدی، ۱۳۸۸، تاریخ فلسفه غرب، جلد نخست، قم: انتشارات بین‌المللی المصطفی.

فهرست مطالعات:

بون، جان مارن، ۱۳۹۵، تاریخ فلسفه راتلج، جلد سوم: فلسفه سده‌های میانه. مترجم: حسن مرتضوی، تهران: نشر چشمه.
پارکینسون، اچ. آر. ۱۳۹۴، تاریخ فلسفه راتلج، جلد چهارم، رنسانس و عقل باوری سده هفدهم. مترجم: حسن مرتضوی، تهران، نشر چشمه.

حلبی، علی اصغر، ۱۳۸۳، تاریخ سیر فلسفه در اروپا از دوره پیش سقراطی تا پایان عصر روشنگری. تهران: نشر قطره.
راسل برتراند، ۱۳۶۵، تاریخ فلسفه غرب، ترجمه نجف دریابندری، تهران: پرواز.

کد درس: ۲۱۱

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه غرب ۳

عنوان درس به انگلیسی: The History OF Western Philosophy 3

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: تاریخ فلسفه غرب ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه‌ی جدید و معاصر

اهداف رفتاری: شناخت جریان‌های فلسفی جدید و معاصر به منظور بازخوانی نقادانه‌ی سنت فلسفی.

سر فصل درس:

الف) فلسفه دوره تجدید(مدرن): از دکارت تا کانت

جریان عقل گرایی (دکارت، اسپینوزا، لایب نیتس، مالبرانش)

جریان تجربه گرایی (لاک، بارکلی، هیوم)

فلسفه کانت

فلسفه هگل

ب) فلسفه دوره معاصر

۱. فلسفه تحلیلی: فرگه، مور، راسل، ویتگنشتاین متقدم، پوزیتسیویسم منطقی، ویتگنشتاین متأخر، رایل و ...
۲. پراگماتیسم: پیرس، جیمز، مید، دیوئی.
۳. فلسفه وجودی: کرکگارد، نیچه، هایدگر، سارتر، پاسترس، مارسل، پدیدار شناسی و هرمنوتیک.
۴. ساختارگرایی: سوسور، لوی استراوس.
۵. پست مدرنیسم: لیوتار، فوکو، دریدا، رورتی.
۶. مکتب فرانکفورت: هورهایکمر، آدورنو، مارکوزه، هابرماس.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

خراسانی، شرف الدین، ۱۳۷۶، از برونو تا کانت: طرحی از برجسته‌ترین چهره‌های فلسفی دوران‌های جدید، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

برنز، ویلیام. اچ، ۱۳۹۲، مبانی فلسفه جدید (از دکارت تا کانت)، ترجمه حسین سلیمانی آملی، تهران: حکمت

بریه (برهیه)، امیل، ۱۳۹۳ (چاپ سوم)، تاریخ فلسفه قرن هفدهم. مترجم: اسماعیل سعادت، تهران: هرمس.

کاپلستون، فردریک چارلز، ۱۳۹۲، تاریخ فلسفه، جلد چهارم: از دکارت تا لایب نیتس. مترجم: غلامرضا اعوانی، تهران: انتشارات علمی فرهنگی سروش.

کاپلستون، فردریک چارلز، ۱۳۸۸، تاریخ فلسفه، جلد پنجم، فیلسوفان انگلیسی از هابز تا هیوم. مترجم: امیر جلال الدین اعلم، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.

کاپلستون، فردریک چارلز، ۱۳۸۹، تاریخ فلسفه، جلد ششم، فیلسوفان انگلیسی از ولف تا کانت. مترجم: اسماعیل سعادت و منوچهر بزرگمهر، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.

فروغی، محمد علی، ۱۳۴۴، سیر حکمت در اروپا، جلد دوم، تهران: انتشارات زواره.

کورنر، استفان، ۱۳۹۴، فلسفه کانت. مترجم: عزت ا... فولادوند، تهران: خوارزمی.

هارتنامک، یوستوس، ۱۳۹۴، نظریه معرفت در فلسفه کانت. مترجم: غلامعلی حداد عادل، تهران: هرمس.

کانت، ایمانوئل، ۱۳۹۴، تمهیدات، مترجم: غلامعلی حداد عادل، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

فهرست مطالعات:

ژیلسون، اتین، ۱۳۷۸، نقد تفکر فلسفی غرب (از قرون وسطی تا اوایل قرن بیستم)، ترجمه احمد احمدی، تهران: سمت.

براون، استوارت، ۱۳۹۷ (چاپ اول)، تاریخ فلسفه راتلج، جلد پنجم: فلسفه بریتانیایی و عصر روشنگری. مترجم: علی معظمی، تهران: نشر چشمه.

پارکینسون، اچ. آر، ۱۳۹۴، تاریخ فلسفه راتلج، جلد چهارم، رنسانس و عقل باوری سده هفدهم. مترجم: حسن مرتضوی، تهران، نشر چشمه.

مجتهدی، کریم، ۱۳۹۵، دکارت و فلسفه او. تهران: شرکت چاپ و نشر بین الملل.

حلبی، علی اصغر، ۱۳۸۳، تاریخ سیر فلسفه در اروپا از دوره پیش سقراطی تا پایان عصر روشنگری. تهران: نشر قطره.

راسل برتراند، ۱۳۶۵، تاریخ فلسفه غرب، ترجمه نجف دریابندری، تهران: پرواز.

کد درس: ۲۱۲

عنوان درس به فارسی: عرفان نظری ۱

عنوان درس به انگلیسی: The Islamic Mysticism 1

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فلسفه اسلامی ۳

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: فراگیری اصول و مبانی عرفان نظری اسلامی

اهداف رفتاری: توانایی، فهم، تحلیل، نقد، و استدلال در حوزه عرفان نظری

سر فصل:

۱. تعریف عرفان
 ۲. موضوع عرفان و تفاوت آن با موضوع فلسفه و کلام اسلامی
 ۳. آشنایی با مهمترین و پر بسامدترین مصطلحات عرفان اسلامی
 ۴. مباحث وجود شناختی در عرفان اسلامی
 ۵. وجود من حیث هو هو (حق متعال)
 ۶. وجود منبسط (نفس الرحمان) و جایگاه آن در وجود شناسی عرفانی
 ۷. وجود خارجی و ذهنی و نسبت و تفاوت آن با وجود منبسط
 ۸. وحدت وجود
 ۹. تقریرهای مختلف از وحدت وجود
 ۱۰. وحدت شخصی وجود در عرفان ابن عربی و شارحان و منتقدانش
 ۱۱. احکام کلی وجود در عرفان اسلامی
 ۱۲. تنزلات وجودی مراتب وجود در قوس نزول در عرفان
 ۱۳. عقل کلی و نفس کل
 ۱۴. طبیعت کلی
 ۱۵. جسم کل
 ۱۶. هبء
 ۱۷. عوالم کلیه و حضرات وجود
 ۱۸. عالم لاهوت
 ۱۹. عالم جبروت
 ۲۰. عالم خیال (مثال)
 ۲۱. عالم ملک
 ۲۲. انسان (حضرت جامعه)
- روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

ابن عربی، محمد بن علی، ۱۳۸۶، فصوص الحکم، مترجم: صمد موحد، تهران: کارنامه.
 قیصری، داوود بن محمود، ۱۳۹۴، مقدمه قیصری بر شرح فصوص الحکم ابن عربی، تهران: حکمت.
 قیصری، داوود بن محمود، ۱۳۸۱. رسائل قیصری (کتاب التوحید و النبوة و الولاية قیصری)، تهران: موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران.

کاشانی، عبدالرزاق، ۱۳۸۴، شرح فصوص الحکم، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی.

جندی، مویدالدین محمود، ۱۳۸۱، شرح فصوص الحکم، قم: بوستان کتاب.

فهرست مطالعات:

کاشانی، عبدالرزاق، ۱۳۸۰، لطائف الاعلام فی اشارات اهل الالهام، تهران: میراث مکتوب.

آملی، سید حیدر، ۱۳۹۱، جامع الاسرار و منبع الانوار، ترجمه محمدرضا جوزی، تهران: هرمس.

آملی، سید حیدر، ۱۳۷۵، نص النصوص در شرح فصوص الحکم، ترجمه محمدرضا جوزی، تهران: روزبه.

آشتیانی، سید جلال الدین، ۱۳۸۰، شرح مقدمه قیصری بر فصوص الحکم، قم: بوستان کتاب.

کد درس: ۲۱۳

عنوان درس به فارسی: عرفان نظری ۲

عنوان درس به انگلیسی: The Islamic Mysticism 2

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: عرفان نظری ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریه‌ی عرفانی انسان کامل

اهداف رفتاری: توانایی، فهم، تحلیل، نقد، و استدلال در حوزه عرفان نظری

سر فصل:

۱. اسماء باری تعالی
۲. چیستی اسم
۳. اسم و اسم الاسم
۴. کارکرد وجودی اسم در نظام آفرینش اسمایی
۵. کارکرد معرفتی اسم در خداشناسی عرفانی
۶. نقش اسم در نیایش و پرستش
۷. اقسام اسم:
۸. امهات و ائمه اسماء
۹. اسماء احصاء
۱۰. اسماء ذات، صفات و افعال
۱۱. اسم مستأثر
۱۲. اسماء افعال از نظر احکام آنها
۱۳. اسم اعظم و نظریات موجود درباره آن در عرفان اسلامی
۱۴. مسئله اطلاق اسم بر مظاهر اسماء
۱۵. اسم و مسمی
۱۶. عینیت و غیریت اسم و مسمی
۱۷. صفات باری تعالی:
۱۸. چسبندی صفت در مقایسه با اسم در عرفان
۱۹. اقسام صفات:
۲۰. صفات ایجابی و سلبی
۲۱. اقسام صفات ایجابی
۲۲. صفات جمالی و جلالی
۲۳. صفات جمال جلال

۲۴. صفات جمال جمال
 ۲۵. عینیت و غیریت صفات با ذات (نسبت صفات با ذات)
 ۲۶. علم باری تعالی
 ۲۷. علم به ذات
 ۲۸. علم به غیر: علم قبل از خلق با نظریه اعیان
 ۲۹. علم بعد از خلق
 ۳۰. حیات باری تعالی
 ۳۱. قدرت باری تعالی
 ۳۲. اراده حق تعالی
 ۳۳. کلام الهی
 ۳۴. سمع و بصر الهی
 روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

- ابن عربی، محمد بن علی، ۱۳۸۶، فصوص الحکم، مترجم: صمد موحد، تهران: کارنامه.
 قیصری، داوود بن محمود، ۱۳۹۴، مقدمه قیصری بر شرح فصوص الحکم ابن عربی، تهران: حکمت.
 قیصری، داوود بن محمود، ۱۳۸۱. رسائل قیصری (کتاب التوحید و النبوة و الولاية قیصری)، تهران: موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران.
 کاشانی، عبدالرزاق، ۱۳۸۴، شرح فصوص الحکم، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی.
 جندی، مویدالدین محمود، ۱۳۸۱، شرح فصوص الحکم، قم: بوستان کتاب.

فهرست مطالعات:

- کاشانی، عبدالرزاق، ۱۳۸۰، لطائف الاعلام فی اشارات اهل الالهام، تهران: میراث مکتوب.
 آملی، سید حیدر، ۱۳۹۱، جامع الاسرار و منبع الانوار، ترجمه محمدرضا جوزی، تهران: هرمس.
 آملی، سید حیدر، ۱۳۷۵، نص النصوص در شرح فصوص الحکم، ترجمه محمدرضا جوزی، تهران: روزبه.
 آشتیانی، سید جلال الدین، ۱۳۸۰، شرح مقدمه قیصری بر فصوص الحکم، قم: بوستان کتاب.

کد درس: ۲۱۴

عنوان درس به فارسی: عرفان نظری ۳

عنوان درس به انگلیسی: The Islamic Mysticism 3

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: عرفان نظری ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: فراگیری اصول و مبانی نظری اسلامی

اهداف رفتاری: توانایی، فهم، تحلیل، نقد، و استدلال در حوزه عرفان نظری

سر فصل:

۳۵. کشف (مکاشفه):

۳۶. تعریف کشف در لغت و اصطلاح

۳۷. تقسیم کشف به صوری و معنوی

۳۸. کشف صوری:

۳۹. اقسام کشف صوری به حسب مدرک و فاعل شناسا

۴۰. اقسام کشف صوری به حسب متعلق آن

۴۱. اقسام کشف صوری به حسب مراتب وجود

۴۲. کشف معنوی:

۴۳. اقسام کشف معنوی

۴۴. مسئله حجیت کشف

۴۵. اسباب صحت کشف یا معیارهای تشخیص کشف صحیح در عرفان اسلامی

۴۶. اسباب عدم صحت کشف یا آسیب شناسی کشف در عرفان اسلامی

۴۷. تشابه و تفاوت وحی و الالهام

۴۸. انسان کامل:

۴۹. انسان کامل و نسبت نسبت او به حق متعال

۵۰. انسان امل و منزلت او در عالم و خلق عالم

۵۱. ظهورات و تنزلات حقیقت انسانی

۵۲. انسان کامل در مرتبه علم یاری و نسبت او با اعیان و حقایق

۵۳. انسان کامل در عالم جبروت

۵۴. صادر اول در عرفان و فلسفه اسلامی

۵۵. انسان کامل در عالم جسمانی

۵۶. انسان کامل مظهر اسم جامع الله

۵۷. وجه تسمیه انسان

۵۸. ربوبیت مطلقه حقیقت محمدیه(ص)
۵۹. مسئله خلافت انسان
۶۰. وجوب خلافت حقیقت محمدیه(ص) و ضرورت ظهور خلیفه در هر زمان
۶۱. انتقال قطبیت به اولیاء پس از انقطاع نبوت تشریحی
۶۲. روح اعظم و مراتب و اسماء آن در عالم انسانی(عالم صغیر)
۶۳. نبوت، رسالت و ولایت
۶۴. نبی در لغت و اصلاح
۶۵. نبوت عام و خاص در اصطلاح عرفا در مقایسه با دیدگاه متکلمان
۶۶. انواع اهتداء و اهتداء مورد وثوق در اندیشه عرفای مسلمان
۶۷. ولایت
۶۸. ولایت در لغت و اصطلاح
۶۹. نسبت ولایت به نبوت
۷۰. تقسیم ولایت به عامه و خاصه
۷۱. ولایت مطلقه و مقیده
۷۲. مسئله ختم ولایت
۷۳. اقوال متخالف ابن عربی درباره خاتم اولیاء
۷۴. سقوط تکلیف
۷۵. خوارق عادت، کرامات و معجزات

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

ابن عربی، محمد بن علی، ۱۳۸۶، فصوص الحکم، مترجم: صمد موحد، تهران: کارنامه.

قیصری، داوود بن محمود، ۱۳۹۴، مقدمه قیصری بر شرح فصوص الحکم ابن عربی، تهران: حکمت.

قیصری، داوود بن محمود، ۱۳۸۱. رسائل قیصری (کتاب التوحید و النبوة و الولاية قیصری)، تهران: موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران.

کاشانی، عبدالرزاق، ۱۳۸۴، شرح فصوص الحکم، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی.

جندی، مویدالدین محمود، ۱۳۸۱، شرح فصوص الحکم، قم: بوستان کتاب.

فهرست مطالعات:

کاشانی، عبدالرزاق، ۱۳۸۰، لطائف الاعلام فی اشارات اهل الالهام، تهران: میراث مکتوب.

آملی، سید حیدر، ۱۳۹۱، جامع الاسرار و منبع الانوار، ترجمه محمدرضا جوزی، تهران: هرمس.

آملی، سید حیدر، ۱۳۷۵، نص النصوص در شرح فصوص الحکم، ترجمه محمدرضا جوزی، تهران: روزبه.
آشتیانی، سید جلال الدین، ۱۳۸۰، شرح مقدمه قیصری بر فصوص الحکم، قم: بوستان کتاب.
خمینی، روح الله، ۱۳۸۴، مصباح الهدایة الی الخلافة و الولاية، تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).

کد درس: ۲۱۵

عنوان درس به فارسی: کلام تخصصی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Kalam 1

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: کلام عمومی ۱ و ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه متکلمان شیعی در باب ذات و صفات خدا

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل ادله کلامی بر وجود خدا و صفات او

سر فصل درس:

۱. ادله اثبات وجود خدا

۲. قدرت خدا

۳. علم خدا

۴. حیات و اراده‌ی خدا

۵. سمیع و بصیر و متکلم بودن خدا

۶. وحدت و بساطت خدا

۷. مکان مند نبودن خدا

۸. نفی حلول و اتحاد از خدا

۹. نفی رنج و شادی از خدا

۱۰. غیر مرئی بودن خدا

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۴۰ درصد	

فهرست منابع:

علامه حلی، ۱۴۲۵ ه ق، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، تصحیح و تعلیق: حسن حسن زاده آملی، قم: مؤسسه النشر الإسلامی.

فهرست مطالعات:

لاهیجی، عبدالرزاق، ۱۳۸۳، شوارق الالهام، قم: مؤسسه الإمام الصادق.
سبحانی، جعفر، ۱۴۱۶ ه ق، حاضرات فی الإلهیات، قم: مؤسسه النشر الإسلامی.

کد درس: ۲۱۶

عنوان درس به فارسی: کلام تخصصی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Kalam 2

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: کلام ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه متکلمان شیعی در باب افعال خدا

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل ادله کلامی در باب افعال خدا

سر فصل درس:

۱. حسن و قبح عقلی
۲. خداوند قادر فعل قبیح است ولی فاعل آن نیست
۳. فعل خدا غرض دارد
۴. جبر و اختیار
۵. قضا و قدر
۶. هدایت و ضلالت
۷. عدم تعذیب کودکان
۸. حسن تکلیف
۹. ماهیت و احکام لطف الهی
۱۰. مسئله‌ی شر
۱۱. اعواض، آجال، ارزاق، اسعار، و اصلح

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	۴۰ درصد	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	

فهرست منابع:

علامه حلی، ۱۳۶۰، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، تصحیح و تعلیق: حسن حسن زاده آملی، قم: مؤسسه النشر الإسلامی.

فهرست مطالعات:

لاهیجی، عبدالرزاق، ۱۳۸۳، شوارق الالهام، قم: مؤسسه الإمام الصادق.
سبحانی، جعفر، ۱۴۱۶ هـ ق، حاضرات فی الإلهیات، قم: مؤسسه النشر الإسلامی.

کد درس: ۲۱۷

عنوان درس به فارسی: کلام تخصصی ۳

عنوان درس به انگلیسی: Kalam 3

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: کلام ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه متکلمان شیعی در باب نبوت و امامت

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل ادله کلامی در باب نبوت و امامت

سر فصل درس:

الف) نبوت

۱. حسن بعثت

۲. وجوب بعثت

۳. وجوب عصمت پیامبر

۴. معجزات و کرامات

۵. نبوت حضرت محمد بن عبدالله(ص)

ب) امامت

۱. وجوب نصب امام

۲. وجوب عصمت امام

۳. وجوب افضلیت امام

۴. وجوب نص بر امام

۵. امامت حضرت علی بن ابی طالب(ع) و دیگر ائمه(ع)

۶. عدم امامت دیگران

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	۴۰ درصد	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	

فهرست منابع:

علامه حلی، ۱۴۲۵ ه ق، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، تصحیح و تعلیق: حسن حسن زاده آملی، قم: مؤسسه النشر الإسلامی.

فهرست مطالعات:

لاهیجی، عبدالرزاق، ۱۳۸۳، شوارق الالهام، قم: مؤسسه الإمام الصادق.
سبحانی، جعفر، ۱۴۱۶ ه ق، حاضرات فی الإلهیات، قم: مؤسسه النشر الإسلامی.

کد درس: ۲۱۸

عنوان درس به فارسی: کلام تخصصی ۴

عنوان درس به انگلیسی: Kalam 4

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: کلام ۳

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه متکلمان شیعی در باب معاد

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل ادله کلامی در باب معاد

سر فصل درس:

۱. امکان خلق عالم دیگر
 ۲. امکان معدوم شدن عالم کنونی
 ۳. چگونگی معدوم شدن
 ۴. ضرورت معاد جسمانی
 ۵. پاداش و کیفر اخروی
 ۶. احباط و تکفیر
 ۷. پایان یافتن عذاب مرتکبین گناهان کبیره
 ۸. جواز عفو
 ۹. شفاعت
 ۱۰. توبه
 ۱۱. عذاب قبر و میزان و صراط
 ۱۲. امر به معروف و نهی از منکر
- روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	۴۰ درصد	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	

فهرست منابع:

علامه حلی، ۱۴۲۵ ه ق، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، تصحیح و تعلیق: حسن حسن زاده آملی، قم: مؤسسه النشر الإسلامی.

فهرست مطالعات:

لاهیجی، عبدالرزاق، ۱۳۸۳، شوارق الالهام، قم: مؤسسه الإمام الصادق،
سبحانی، جعفر، ۱۴۱۶ ه ق، حاضرات فی الإلهیات، قم: مؤسسه النشر الإسلامی.

کد درس: ۲۱۹

عنوان درس به فارسی: آشنایی با فرق و مذاهب کلامی

عنوان درس به انگلیسی: The Branches of Kalam in Islam

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی اختیاری

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه فرق کلامی

اهداف رفتاری: توانایی، فهم و تحلیل ادله‌ی کلامی بر اساس مذاهب مختلف

سر فصل درس:

۱. کلیات و مقدمات
۲. خوارج
۳. مرجئه
۴. شیعه
۵. معتزله
۶. اشاعره

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

ربانی گلپایگانی، علی، ۱۳۷۷، فرق و مذاهب کلامی، قم: مرکز جهانی علوم اسلامی.

فهرست مطالعات:

مشکور، محمد جواد، ۱۳۷۲، تاریخ شیعه و فرقه های اسلام تا قرن چهارم، تهران: اشراقی.

بدوی، عبدالرحمن، ۱۳۵۲، مذاهب الإسلامین، بیروت، دارالعلم للملایین.

هری اوسترین ولفسین، ۱۳۶۸، فلسفه علم کلام، ترجمه احمد آرام، تهران: انتشارات الهدی.

شهرستانی، محمد بن عبدالکریم، ۱۳۶۴، الملل و النحل، قم: الشریف الرضی.

شهرستانی، محمد بن عبدالکریم، ۱۹۶۵، نهاییه الاقدام فی علم الکلام، بغداد: مکتبه المثنی.

سبحانی، جعفر، ۱۳۷۲، بحوث فی الملل و النحل، قم: موسسه النشر الاسلامی.

کد درس: ۲۲۰

عنوان درس به فارسی: منطق تصوّر

عنوان درس به انگلیسی: The Logic of Concept

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام مفهوم و نحوه‌ی تعریف مفاهیم

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل و تعریف مفاهیم علمی و فلسفی

سر فصل درس:

الف) مقدمات

۱. تعریف و ضرورت منطق

۲. علم و اقسام آن

۳. جهل و اقسام آن

۴. تعریف فکر

ب) مباحث الفاظ

۱. اقسام دلالت (عقلی، طبیعی، وضعی)

۲. اقسام دلالت لفظی (مطابقت، تضمن، التزام)

۳. لفظ واحد از حیث وحدت یا کثرت معنا (مختص، مشترک، مرتجل، حقیقت و مجاز)

۴. الفاظ متعدد از حیث وحدت یا کثرت معنا (ترادف، تباین، تخالف، تقابل)

۵. اقسام تقابل (تناقض، عدم و ملکه، تضاد، تضایف)

۶. مفرد و مرکب و اقسام آن‌ها

ج) کلیات

۱. کلی و جزئی و اقسام آن‌ها

۲. نسبت‌های چهارگانه و قواعد حاکم بر آن‌ها

۳. کلی طبیعی، منطقی و عقلی

۴. ذاتی و عرضی و اصناف آن‌ها

۵. کلیات خمس و مباحث مربوط به آن

۶. اصناف حمل

د) تعریف و تقسیم

۱. مطلوب‌های اصلی

۲. اقسام تعریف (حد تام و ناقص، رسم تام و ناقص، تعریف به مثال، تعریف به تشبیه)

۳. شروط صحت تعریف

۴. تقسیم

۵. اصول تقسیم

۶. انواع تقسیم

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

المظفر، محمدرضا، ۱۳۸۱، المنطق، قم: دارالعلم.
الحلی، حسن بن یوسف، ۱۳۷۱، الجوهر النضید فی شرح منطق التجرید، قم: انتشارات بیدار.

فهرست مطالعات:

ابن سینا، ۱۳۷۱، الاشارات و التنبیهات، شرح خواجه نصیرالدین طوسی، تحقیق سلیمان دنیا، بیروت: مؤسسه النعمان.
عسکری امیری، سلیمان، ۱۳۹۰، معیار دانش، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.
الحیدری، السید رائد، ۱۳۸۶، المقرر فی شرح منطق مظفر، قم: ذوی القربی.
نظر نژاد، نرگس، ۱۳۸۱، ماهیت و انواع تعریف، دانشگاه تبریز.

کد درس: ۲۲۱

عنوان درس به فارسی: منطق تصدیق

عنوان درس به انگلیسی: The Logic of Assertion

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: منطق تصور

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با تعریف، اقسام و احکام قضیه

اهداف رفتاری: توانایی شناخت و کاربرد درست اقسام قضیه و استنتاج‌های تک مقدمه‌ای

سر فصل درس:

الف) تعریف و اقسام قضیه

۱. تعریف قضیه

۲. اقسام قضیه به اعتبار اجزا (حملی و شرطی، متصل و منفصل، موجب و سالب)

۳. اقسام قضیه به اعتبار موضوع (شخصی، طبیعی، مهمل، محصور)

۴. محصورات چهارگانه و مباحث مربوطه

۵. قضیه‌ی حقیقی، ذهنی و خارجی

۶. قضیه‌ی معدول و محصل

۷. قضایای موجه (بسیط و مرکب)

۸. شرطی لزومی و اتفافی

۹. منفصل حقیقی، مانع‌الجمع، مانع‌الخلو

ب) احکام قضایا

۱. مربع تقابل (تناقض، تضاد، دخول تحت تضاد، تداخل)

۲. عکس مستوی

۳. عکس نقیض

۴. نقض موضوع، نقض محمول، نقض تام

۵. استدلال مباشر

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

المظفر، محمد رضا، ۱۳۸۱، المنطق، قم: دارالعلم.

الحلی، حسن بن یوسف، ۱۳۷۱، الجوهر النضید فی شرح منطق التجرید، قم: انتشارات بیدار.

فهرست مطالعات:

ابن سینا، ۱۳۷۱، الاشارات و التنبیهات، شرح خواجه نصیرالدین طوسی، تحقیق سلیمان دنیا، بیروت: مؤسسۀ النعمان.
ملاصدرا، ۱۳۷۸، التنقیح فی المنطق، تصحیح غلامرضا یاسی پور، مقدمه دکتر احد فرامرز قراملکی، چاپ اول، تهران: بنیاد حکمت اسلامی صدرا.

یزدی، ملاعبدالله، ۱۳۹۹ هـ ق، الحاشیه علی تهذیب المنطق تفتازانی، چاپ دوم، قم: مکتبۀ المصطفوی.
خونجی، افضل الدین؛ محمد ابن نام آور، کشف الاسرار عن غوامض الافکار، ۱۳۸۹، تهران: مؤسسۀ پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، برلین: مؤسسۀ مطالعات اسلامی، دانشگاه آزاد برلین.

کد درس: ۲۲۲

عنوان درس به فارسی: قیاس و استقراء

عنوان درس به انگلیسی: Analogy and Induction

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: منطق تصدیق

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام استدلال

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل و ارائه استدلال مطابق با ضوابط منطقی فکر

سر فصل درس:

تعریف استدلال

اقسام استدلال

استقرا

تمثیل

قیاس

قیاس استثنایی (اتصالی و انفصالی)

قیاس اقترانی حملی (شکل های چهارگانه)

قیاس خلف

قیاس مساوات

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

المظفر، محمد رضا، ۱۳۸۱، المنطق، قم: دارالعلم.

فهرست مطالعات:

الحیدری، السید رائد، ۱۳۸۶، المقرر فی شرح منطق المظفر، قم: ذوی القربی.

الحلی، حسن ابن یوسف، ۱۳۸۱، الجوهر النضید، تصحیح و تعلیق: محسن بیدارفر، قم: انتشارات بیدار.

کد درس: ۲۲۳

عنوان درس به فارسی: برهان و جدل

عنوان درس به انگلیسی: Proof and Dialectic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: قیاس و استقراء

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با برهان و جدل

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و ارائه استدلال برهانی و جدلی و آسیب شناسی استدلال‌های خود و دیگران

سر فصل درس:

الف) برهان

۱. تعریف برهان

۲. اقسام برهان (انی و لمی، مطلق و غیر مطلق)

۳. علیت در برهان لمی

۴. مشارکت حد و برهان

۵. شروط مقدمات برهان

۶. ذاتی و اولی در برهان

ب) جدل

۱. تعریف جدل و تحلیل استدلال جدلی (مبادی، مقدمات، مسائل و مطالب)

۲. فنون و مهارت‌های جدل

۳. مواضع اثبات و ابطال

۴. مواضع اولویت

۵. مواضع جنس

۶. مواضع خاصه

۷. مواضع تعریف

۸. مواضع ابن همانی

۹. توصیه‌ها

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

المظفر، محمد رضا، ۱۳۸۱، المنطق، قم: دارالعلم.
الحلى، حسن بن يوسف، ۱۳۷۱، الجوهر النضيد فى شرح منطق التجريد، تصحيح و تعليق: محسن بيدارفر، قم: انتشارات بيدار.

فهرست مطالعات:

الحيدرى، السيد رائد، ۱۳۸۶، المقرر فى شرح منطق المظفر، قم: ذوى القربى.

کد درس: ۲۲۴

عنوان درس به فارسی: خطابه، شعر و مغالطه

عنوان درس به انگلیسی: Fallacy, Poetry and Rhetoric

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: برهان و جدل

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با خطابه، شعر و مغالطات

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و نقد و آسیب شناسی استدلال‌های خود و دیگران

سر فصل درس:

الف) خطابه

۱. تعریف خطابه

۲. نیاز به خطابه

۳. فواید خطابه

۴. اجزای خطابه

۵. عمود

۶. استدراچ‌ها

۷. شهادات

۸. ارکان خطابه

۹. اقسام خطابه

۱۰. صور تألیف خطابه

۱۱. ضمیر

۱۲. تمثیل

۱۳. انواع در خطابه

۱۴. توابع

ب) شعر

۱. تعریف شعر

۲. فایده شعر

۳. علت تأثیر شعر

۴. ملاک شعر بودن شعر

۵. قضایای مخیل

۶. ملکه شعر

۷. ارتباط شعر با عقل باطنی

ج) مغالطات

۱. تعریف مغالطه و مسائل مربوط به آن

۲. اقسام مغالطه
۳. مغالطه اشتراک لفظ
۴. مغالطه در هیئت ذاتی لفظ
۵. مغالطه در اعراب و اعجام
۶. ممارات
۷. ترکیب مفصل و تفصیل مرکب
۸. ایهام انعکاس
۹. اخذ بالعرض مکان ما بالذات
۱۰. سوء اعتبار حمل
۱۱. جمع المسائل
۱۲. سوء تألیف
۱۳. مصادره
۱۴. وضع ما لیس بعله عله
۱۵. مغالطات بیرونی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

المظفر، محمدرضا، ۱۳۸۱، المنطق، قم: دارالعلم.
الحلی، حسن بن یوسف، ۱۳۷۱، الجوهر النضید فی شرح منطق التجرید، تصحیح و تعلیق: محسن بیدارفر، قم: انتشارات بیدار.

فهرست مطالعات:

الحیدری، السید رائد، ۱۳۸۶، المقرر فی شرح منطق المظفر، قم: ذوی القربی.
کاشف الغطاء، علی، ۱۹۹۱ م، نقد الآرا المنطقیة و حل مشکلاتها، ۲جلدی، بیروت: مؤسسه النعمان الطباعة و النشر.
خندان، علی اصغر، مغالطات.

کد درس: ۲۲۵

<p>عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۱ به انگلیسی: Professional English for Students of Islamic Philosophy and Theology (1)</p>		
<p>اهداف: آشنایی با برخی متون تخصصی فلسفه و کلام اسلامی به زبان انگلیسی آشنایی با معادل های انگلیسی اصطلاحات فلسفی - کلامی به کار رفته در متون فراگیری نحوه ی قرائت متون و تلفظ صحیح واژگان و اصطلاحات به زبان انگلیسی فراگیری شیوه فهم و درک متون تخصصی به زبان انگلیسی ایجاد انگیزه و علاقه برای یادگیری هدفمند زبان انگلیسی</p>	<p>مشخصات درس نوع درس: پایه تعداد واحد: 2 زمان درس: 32</p>	
<p>پیش نیاز: دروس زبان عمومی</p>		
<p>فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن</p>		
<p>آغاز هر جلسه از کلاس با ارائه ی آیه یا روایتی کوتاه به زبان انگلیسی و ترغیب دانشجویان به درک محتوا و تشخیص آیه یا روایت مورد نظر و نهایتاً بیان متن و ترجمه آن آیه یا روایت شریف</p>		
<p>قرائت متن مورد بحث برای آشنا کردن دانشجویان با آهنگ و تلفظ صحیح واژگان در زبان انگلیسی</p>		
<p>تأکید بر معادل های اصطلاحی به کار رفته در ترجمه انگلیسی متون تخصصی فلسفه و کلام اسلامی</p>		
<p>ارائه مترادف های انگلیسی برای واژگان دشوار متن برای گستره تر شدن دامنه لغات دانشجویان</p>		
<p>تکلیف عملکردی</p>		
<p>§ گرفتن آزمونک (Quiz) در ابتدای هر جلسه مشتمل بر ۱) ترجمه انگلیسی آیه یا روایت مورد بحث واقع شده در جلسه قبل (۲ مترادف های ارائه شده برای واژگان دشوار متن تدریس شده در جلسه قبل ۳) معادل های اصطلاحی واژگان تخصصی متن تدریس شده در جلسه قبل به زبان انگلیسی</p> <p>§ الزام دانشجویان به پیش خوانی، تمرین تلفظ صحیح واژگان، یافتن معادل های اصطلاحی واژگان و مترادف هایی برای واژگان دشوار متنی که در جلسه آتی تدریس می شود.</p> <p>§ الزام دانشجویان به ارائه تحقیق های کوتاه در موضوعات تخصصی رشته فلسفه و کلام اسلامی</p>		
<p>راهنمادهای تدریس و یادگیری</p>		
<p>استفاده از اساتید مسلط به زبان انگلیسی و متخصص در متون فلسفه و کلام اسلامی تدریس درس به زبان اصلی (انگلیسی) و تأکید بر تلفظ صحیح واژگان و رعایت آهنگ زبان انگلیسی در هنگام قرائت متون تأکید اساتید بر آشنایی دانشجویان با انواع متون تخصصی رشته خود و شیوه استخراج معانی و معادل های به کار رفته در ترجمه های این متون به زبان انگلیسی تأکید بر آشنایی دانشجویان با فرهنگ لغت های مختلف و شیوه استفاده از آنها برای تاثیرگذاری و ایجاد ارتباط مناسب دانشجویان با موضوع درس از فناوری های نوین آموزشی همچون نرم افزارها و برنامه های دیداری - شنیداری مانند پاورپوینت و ارائه از طریق ویدئو پزژکتور استفاده شود.</p>		
<p>“Metaphysics,” by Charles Genequand, “chapter 47” in <i>History of Islamic Philosophy</i> (Routledge History of World Philosophies), vol. 1, ed. by Seyyed Hossein Nasr & Oliver Leaman (London; New York: Routledge, 2003), , p.1376-1408</p>	<p>منابع اصلی</p>	<p>فهرست منابع بدیهی است که انتخاب گزیده</p>
<p><i>Cambridge Dictionary of Philosophy</i>, Second Edition, ed. by Robert Audi (Cambridge University Press). <i>Islamic Philosophy A-Z.</i>, ed. by Peter S. Groff.</p>	<p>منابع فرعی * همه این منابع آنلاین موجودند و از</p>	<p>هایی از منابع پیشنهادی رو به رو به سلیقه و</p>

Dictionary of Islamic Philosophical Terms

قابلیت دانلود رایگان برخوردارند.	تشخیص اساتید محترم این درس در هر نیمسال تحصیلی وابسته است.
--	---

کد درس: ۲۲۶

<p>عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۲ به انگلیسی: Professional English for Students of Islamic Philosophy and Theology (2)</p>		
<p>اهداف: آشنایی با برخی متون تخصصی فلسفه و کلام اسلامی به زبان انگلیسی آشنایی با معادل های انگلیسی اصطلاحات فلسفی - کلامی به کار رفته در متون فراگیری نحوه ی قرائت متون و تلفظ صحیح واژگان و اصطلاحات به زبان انگلیسی فراگیری شیوه فهم و درک متون تخصصی به زبان انگلیسی ایجاد انگیزه و علاقه برای یادگیری هدفمند زبان انگلیسی</p>	<p>مشخصات درس نوع درس: پایه تعداد واحد: 2 زمان درس: 32</p>	
<p>پیش نیاز: دروس زبان عمومی</p>		
<p>فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن</p>		
<p>آغاز هر جلسه از کلاس با ارائه ی آیه یا روایتی کوتاه به زبان انگلیسی و ترغیب دانشجویان به درک محتوا و تشخیص آیه یا روایت مورد نظر و نهایتاً بیان متن و ترجمه آن آیه یا روایت شریف</p>		
<p>قرائت متن مورد بحث برای آشنا کردن دانشجویان با آهنگ و تلفظ صحیح واژگان در زبان انگلیسی</p>		
<p>تأکید بر معادل های اصطلاحی به کار رفته در ترجمه انگلیسی متون تخصصی فلسفه و کلام اسلامی</p>		
<p>ارائه مترادف های انگلیسی برای واژگان دشوار متن برای گستره تر شدن دامنه لغات دانشجویان</p>		
<p>تکلیف عملکردی</p>		
<p>§ گرفتن آزمونک (Quiz) در ابتدای هر جلسه مشتمل بر ۱) ترجمه انگلیسی آیه یا روایت مورد بحث واقع شده در جلسه قبل (۲ مترادف های ارائه شده برای واژگان دشوار متن تدریس شده در جلسه قبل ۳) معادل های اصطلاحی واژگان تخصصی متن تدریس شده در جلسه قبل به زبان انگلیسی</p> <p>§ الزام دانشجویان به پیش خوانی، تمرین تلفظ صحیح واژگان، یافتن معادل های اصطلاحی واژگان و مترادف هایی برای واژگان دشوار متنی که در جلسه آتی تدریس می شود.</p> <p>§ الزام دانشجویان به ارائه تحقیق های کوتاه در موضوعات تخصصی رشته فلسفه و کلام اسلامی</p>		
<p>راهنماهای تدریس و یادگیری</p>		
<p>استفاده از اساتید مسلط به زبان انگلیسی و متخصص در متون فلسفه و کلام اسلامی تدریس درس به زبان اصلی (انگلیسی) و تأکید بر تلفظ صحیح واژگان و رعایت آهنگ زبان انگلیسی در هنگام قرائت متون تأکید اساتید بر آشنایی دانشجویان با انواع متون تخصصی رشته خود و شیوه استخراج معانی و معادل های به کار رفته در ترجمه های این متون به زبان انگلیسی تأکید بر آشنایی دانشجویان با فرهنگ لغت های مختلف و شیوه استفاده از آنها برای تاثیرگذاری و ایجاد ارتباط مناسب دانشجویان با موضوع درس از فناوری های نوین آموزشی همچون نرم افزارها و برنامه های دیداری - شنیداری مانند پاورپوینت و ارائه از طریق ویدئو پرژکتور استفاده شود.</p>		
<p>“Metaphysics,” by Charles Genequand, “chapter 47” in <i>History of Islamic Philosophy</i> (Routledge History of World Philosophies), vol. 1, ed. by Seyyed Hossein Nasr & Oliver Leaman (London; New York: Routledge, 2003), , p.1376-1408</p>	<p>منابع اصلی</p>	<p>فهرست منابع بدیهی است که انتخاب گزیده</p>
<p><i>Cambridge Dictionary of Philosophy</i>, Second Edition, ed. by Robert Audi (Cambridge University Press). <i>Islamic Philosophy A-Z.</i>, ed. by Peter S. Groff.</p>	<p>منابع فرعی * همه این منابع آنلاین موجودند و از</p>	<p>هایی از منابع پیشنهادی رو به رو به سلیقه و</p>

Dictionary of Islamic Philosophical Terms

قابلیت دانلود رایگان برخوردارند.	تشخیص اساتید محترم این درس در هر نیمسال تحصیلی وابسته است.
--	---

کد درس: ۲۲۷

عنوان درس به فارسی: قرائت و ترجمه متون فلسفی و عرفانی به زبان عربی

عنوان درس به انگلیسی: Reading and Translating of philosophical and mystical text in Arabic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: صرف و نحو عربی، تاریخ فلسفه اسلامی

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با متون فلسفی و عرفانی فرهنگ اسلامی به زبان عربی و نحوه ترجمه آن

اهداف رفتاری: توانایی درست خوانی متون فلسفی و عرفانی به زبان عربی و ترجمه صحیح آن به زبان فارسی

سر فصل درس:

۱. گزیده متون فلسفی قرون اولیه به زبان عربی (قرون ۴ تا ۸ هجری) به همراه توضیح سبک و ادبیات فلسفی و عرفانی این قرون
 ۲. گزیده متون فلسفی متأخر به زبان عربی (قرون ۸ تا ۱۲ هجری)
 ۳. گزیده نظم و نثر متون عرفانی قرون اولیه به زبان عربی (قرون ۴ تا ۸ هجری)
 ۴. گزیده نظم و نثر متون عرفانی قرون متأخر به زبان عربی (قرون ۸ تا ۱۲ هجری)
- روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

یثربی، سید یحیی، ۱۳۹۰، فلسفه مشاء: با گزیده جامعی از متون، قم: بوستان کتاب
رحیمیان، سعید؛ میرقادری، سید فضل الله، ۱۳۹۱، روائع من النصوص العرفانیة، شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

فهرست مطالعات:

سبزواری، ملاحادی، ۱۳۷۹، شرح منظومه، تصحیح و تعلیق حسن حسن زاده آملی، قم: نشر ناب.

خمینی، سید روح الله، ۱۳۶۸، مصباح الهدایه الی الخلافه و الولاية، تهران: چاپ بهرام

سایر منابع اصیل فلسفه و عرفان اسلامی به صلاحدید استاد

کد درس: ۳۰۰

عنوان درس به فارسی: منطق جدید

عنوان درس به انگلیسی: Modern Logic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با منطق پایه در چارچوب منطق فرگه-راسلی و نظام استنتاج طبیعی

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، نقد و ارائه استدلال‌های منطقی به روش صوری

سر فصل درس:

الف) نحو منطق جمله‌ها

۱. زبان صوری

۲. قواعد اصلی (وضع مقدم، نقض مضاعف، حذف و معرفی عطف، حذف و معرفی فصل، حذف و معرفی دو شرطی، برهان خلف)

۳. قواعد فرعی (رفع تالی، قیاس دو وجهی، قیاس انفصالی، عکس نقیض، استلزام، جذب، صدور، تکرار، تعادل، جا به جایی، دموگان،

توزیع پذیری، شرکت پذیری)

ب) دلالت شناسی منطق جمله‌ها

۱. تعبیر

۲. صدق پذیری

۳. قواعد معنا شناسی

۴. جدول ارزش

۵. راستگو، متناقض، ممکن الوجود

۶. توابع ارزش

۷. اعتبار معنایی و نتیجه معنایی

۸. اثبات عدم اعتبار

د) فرا نظریه‌ی منطق جمله‌ها

۱. فرا قضیه‌ی بهنجاری

۲. فرا قضیه‌ی سازگاری

۳. فرا قضیه‌ی تمامیت

۴. فراقضیه‌ی تصمیم پذیری

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	۶۰ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

موحد، ضیاء، ۱۳۸۳، درآمدی به منطق جدید، تهران: علمی فرهنگی.
 نبوی، لطف الله، ۱۳۷۷، مبانی منطق جدید، تهران: سمت.

فهرست مطالعات:

داوید هیلبرت، ویلهلم آکرمان، ۱۳۸۰، بنیادهای منطق نگریک، تهران: امیرکبیر.
 پل تیدمن، هاوارد کهین، ۱۳۸۳، درآمدی نو به منطق نمادین: منطق جمله‌ها، ترجمه‌ی رضا اکبری، تهران: دانشگاه امام صادق.
 پل تیدمن، هاوارد کهین، ۱۳۸۳، درآمدی نو به منطق نمادین: منطق محمول‌ها، ترجمه‌ی رضا اکبری، تهران: دانشگاه امام صادق.
 مصاحب، غلامحسین، ۱۳۶۶، مدخل منطق صورت، چاپ دوم، تهران: انتشارات حکمت.

کد درس: ۳۰۱

عنوان درس به فارسی: کلام جدید و فلسفه دین

عنوان درس به انگلیسی: Modern Kalam and The Philosophy of Religion

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی اختیاری

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: کلام ۴

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مسائل جدید کلامی و مسائل حوزه فلسفه دین

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل و استدلال در حوزه مسائل جدید کلامی، توانایی فهم و تحلیل و استدلال در باب مسائل دینی در چارچوب دین شناسی معاصر

سر فصل درس:

کلام جدید

۱. ماهیت علم کلام نزد قدما

۲. تمایز کلام جدید و قدیم

۳. تمایز کلام جدید و فلسفه دین

۴. مسائل جدید کلامی

تجربه‌ی دینی

تجربه نبوی

کثرت گرایی دینی

ایمان و عقل

توحید

مسئله‌ی شر

معجزات

مرگ و جاودانگی

فلسفه دین:

تعریف دین

منشأ دین

کارکردهای دین

زبان دین

عقل و دین

علم و دین

اخلاق و دین

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
----------------	----------	-------------	-------

	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

اوجیبی، علی، ۱۳۷۵، کلام جدید در گذر اندیشه‌ها، تهران: مؤسسه فرهنگی اندیشه معاصر.
صادقی، هادی، ۱۳۸۳، درآمدی بر کلام جدید، قم: کتاب طه و نشر معارف.
جمعی از نویسندگان، ۱۳۸۱، جستارهایی در کلام جدید، تهران: سمت
الیاده، میرچا، ۱۳۷۹، دین پژوهی، ترجمه بهاءالدین خرمشاهی، جلد ۱ و ۲، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
حسین زاده، محمد، ۱۳۸۰، فلسفه دین، قم: بوستان کتابقم

فهرست مطالعات:

فرامرزی قراملکی، احد، ۱۳۷۸، هندسه‌ی معرفتی کلام جدید، تهران: مؤسسه‌ی فرهنگی دانش و اندیشه‌ی معاصر.
پترسون مایکل، ۱۳۷۷، عقل و اعتقاد دینی، ترجمه‌ی احمد نراقی و ابراهیم سلطانی، تهران: طرح نو.
باربور، ایان، ۱۳۷۴، علم و دین، ترجمه‌ی بهاءالدین خرمشاهی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
هییک جان، ۱۳۷۲، فلسفه دین، ترجمه بهرام راد، تهران: انتشارات الهدی.
پلانتینجا الوین، ۱۳۷۶، فلسفه دین، ترجمه سعیدی مهر، تهران: نشر طه.
گیسلر نرمن، ۱۳۸۴، فلسفه دین، ترجمه دکتر حمید رضا آیت اللهی، تهران: حکمت.

کد درس: ۳۰۲

عنوان درس به فارسی: معرفت‌شناسی و فلسفه علم

عنوان درس به انگلیسی: Epistemology and philosophy of science

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه اسلامی ۱-۶

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مباحث معرفت‌شناسی و فلسفه علم

اهداف رفتاری: درک رابطه معرفت‌شناسی و فلسفه علم و تمایز آن دو از سایر حوزه‌های مشابه

سر فصل درس:

الف) معرفت‌شناسی

- ۱- کلیات (تعریف و تحلیل معرفت، موضوع، مسائل، اهمیت و ضرورت، هدف، روش، پیشینه و بنیانگذار معرفت‌شناسی)
- ۲- رویکردهای مختلف به معرفت (هستی‌شناسی معرفت، روش‌شناسی معرفت، فیزیولوژی معرفت، روانشناسی معرفت، جامعه‌شناسی معرفت و علم، معرفت‌شناسی، فلسفه علم)
- ۳- ارتباط معرفت‌شناسی با سایر حوزه‌های مرتبط و مشابه (معرفت‌شناسی و منطق، معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی معرفت، هستی‌شناسی معرفت و معرفت‌شناسی‌های تجربی، معرفت‌شناسی و فلسفه ذهن، معرفت‌شناسی و روان‌شناسی معرفت، معرفت‌شناسی و فلسفه علم)
- ۴- ارکان معرفت (علم، عالم، معلوم، معلّم)
- ۵- امکان معرفت، مکاتب و دیدگاهها (جزم‌گرایی، سوفسطائی‌گری، نسبی‌گرایی، شک‌گرایی (لا آدری‌گری))
- ۶- منابع، راه‌ها و ابزارهای معرفت
- ۷- ارزش معرفت
- تئوریهای چیستی صدق
- تئوریهای ملاک صدق (نسبی‌گرایی، انسجام‌گرایی، مبنا‌گرایی و ...)
- ارزش معرفتی انواع معرفت (علم حصولی (قیاس، تمثیل، استقراء) و علم حضوری)

ب) فلسفه علم

- ۱- کلیات (تعریف، موضوع، غایت، روش، رابطه علم و فلسفه و ...)
- ۲- معرفت‌شناسی نظریه‌پردازی علمی
- ۳- تبیین علمی
- ۴- مسأله استقراء و استقراء‌گرایی
- ۵- اثبات‌گرایی
- ۶- ابطال‌گرایی
- ۷- پارادایم‌های علمی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

الف) منابع معرفت‌شناسی

۱. حسین زاده، محمد (۱۳۷۸)، معرفت‌شناسی، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره)
۲. شمس، منصور (۱۳۸۲)، آشنایی با معرفت‌شناسی، قم: آیت عشق
۳. فعالی، محمد تقی (۱۳۷۹)، درآمدی بر معرفت‌شناسی معاصر و دینی، قم: معارف
۴. معلمی، حسن، ۱۳۹۶، معرفت‌شناسی، تهران: المصطفی
۵. مصباح، مجتبی؛ محمدی، عبدالله (۱۳۹۶)، معرفت‌شناسی، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره).
۶. جوادی آملی، عبدالله، ۱۳۹۳، معرفت‌شناسی در قرآن، قم: اسراء

ب) منابع فلسفه علم

- ۱- چالمرز، آلن اف، ۱۳۸۹، چیستی علم، ترجمه سعید زیباکلام، تهران: سمت
- ۲- روزنبرگ، الکس، ۱۳۸۴، فلسفه علم، ترجمه مهدی دشت بزرگی و فاضل اسدی امجد، تهران: کتاب طه

فهرست مطالعات:

الف) مطالعات معرفت‌شناسی

- ۱- جوادی آملی، عبدالله، ۱۳۸۶، منزلت عقل در هندسه معرفت دینی، قم: اسراء
- ۲- فیاضی، غلامرضا، ۱۳۸۶، درآمدی بر معرفت‌شناسی، قم: موسسه امام خمینی (ره)
- ۳- خسروپناه، عبدالحسین؛ پناهی آزاد، حسن (۱۳۸۸)، نظام معرفت‌شناسی صدرایی، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- ۴- سبحانی، جعفر (۱۳۷۵)، شناخت در فلسفه اسلامی، تهران: انتشارات برهان
- ۵- محمدی ری شهری، محمد (۱۳۷۵)، مبانی شناخت، قم: درالحدیث
- ۶- مسعود، امید (۱۳۸۸)، مقایسه معرفت‌شناسی مطهری و کانت، تهران: علم.
- ۷- مرتضوی، عباس (۱۳۸۱)، علم و عقل از دیدگاه مکتب تفکیک، قم: مرکز جهانی علوم اسلامی.
- ۸- عارفی، عباس (۱۳۸۸)، مطابقت صور ذهنی با خارج، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- ۹- فنائی اشکوری، محمد (۱۳۷۵)، علم حضوری، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره).

ب) مطالعات فلسفه علم

- ۱- کارناپ، رودلف، ۱۳۷۸، مقدمه‌ای بر فلسفه علم، ترجمه یوسف عقیقی، تهران: نیلوفر.
- ۲- خرمشاهی، بهاء‌الدین، ۱۳۸۳، پوزیتیویسم منطقی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی
- ۳- هلزی هال، ویلیام لوئیس، ۱۳۷۸، تاریخ و فلسفه علم، تهران: سروش
- ۴- کاپالدی، نیکلاس، ۱۳۸۷، فلسفه علم، ترجمه علی حقی، تهران: سروش
- ۵- حقی، علی، ۱۳۸۷، جستارهایی در فلسفه علم ۱، قم: بوستان کتاب

کد درس: ۳۰۳

عنوان درس به فارسی: انسان‌شناسی

عنوان درس به انگلیسی: معادل دقیقی در انگلیسی ندارد.

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مسائل مهم انسان‌شناسی

اهداف رفتاری: شناخت جایگاه انسان از دیدگاه اسلامی

سر فصل درس:

کلیات (تعریف، انواع، رویکردها، اهمیت و ضرورت، هدف و ...)

ابعاد وجودی انسان (روح ملکوتی انسان)

آفرینش انسان

فلسفه آفرینش انسان

فطرت و سرشت انسان

کرامت انسان

آزادی و اختیار انسان

کمال و سعادت انسان

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

گرامی، غلامحسین، ۱۳۸۹، انسان در اسلام، قم: نشر معارف

رجبی، محمود، ۱۳۸۱، انسان‌شناسی، قم: موسسه امام خمینی (ره)

واعظی، احمد، ۱۳۷۷، انسان از دیدگاه اسلام، تهران: سمت

فهرست مطالعات:

جوادی آملی، عبدالله، ۱۳۸۵، تفسیر انسان به انسان، قم: اسراء

حسن زاده آملی، حسن، ۱۳۷۵، انسان و قرآن، قم: قیام

حسن زاده آملی، حسن، ۱۳۶۱، معرفت نفس، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی

مصباح یزدی، محمدتقی، ۱۳۹۱، معارف قرآن (خداشناسی، کیهان شناسی، انسان شناسی)، قم: موسسه امام خمینی (ره)
مطهری، مرتضی، ۱۳۹۰، انسان در قرآن، تهران: صدرا
حلبی، علی اصغر، ۱۳۷۴، انسان در اسلام و مکاتب غربی، تهران: اساطیر

کد درس: ۳۰۴

عنوان درس به فارسی: آموزش فلسفه اسلامی به کودکان

عنوان درس به انگلیسی: Teaching Islamic philosophy to children

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فلسفه اسلامی ۱-۶

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با آموزش فلسفه اسلامی به کودکان

اهداف رفتاری: توانایی آموزش فلسفه اسلامی به کودکان

سر فصل درس:

وجود و عدم

احکام و اقسام وجود (زیادت، اشتراک معنوی، اصالت، تشکیک، وجود ذهنی و خارجی، وجود استقلالی و ربطی)

ماهیت و احکام آن

وحدت و کثرت

تقدم و تأخر

قوه و فعل

حرکت و سکون

علیت

علم

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: 40 درصد	۲۰ درصد	40 درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

پرویزی، مهدی، ۱۳۹۴، فلسفه اسلامی (طرح درسهایی برای آموزش به کودکان)

فهرست مطالعات:

طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۳۶۰، بدایه الحکمه، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.

طباطبایی، سید محمدحسین، ۱۴۲۴ ه ق، نهاییه الحکمه، قم: مؤسسه النشر الاسلامی.

حسن زاده آملی، حسن، ۱۳۷۹، تصحیح و تعلیق شرح منظومه سبزواری، حکیم ملا هادی سبزواری، قم: نشر ناب.

مطهری، مرتضی، ۱۳۶۵، شرح منظومه، تهران: حکمت

کد درس: ۳۰۵

عنوان درس به فارسی: فلسفه برای کودکان

عنوان درس به انگلیسی: Philosophy for children (p4c)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری و عملی

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: دارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه برای کودکان (فلسفه به مثابه یک روش)

اهداف رفتاری: توانایی آموزش شیوه تفکر به کودکان

سر فصل درس:

- مفهوم فلسفه و انواع آن + واژه های مشابه (حکمت، منطق، فکر، هوش، عقل، خرد و ...)
- سوالات فلسفی و تفاوت آن با سایر سوالات
- انواع مواجهه با فلسفه (فلسفه دوستی، فلسفه خوانی، فلسفه دانی، فلسفه بافی، فلسفه ورزی)
- روش های فلسفه ورزی
- اهمیت و ضرورت فلسفه ورزی
- اهداف و فواید فلسفه ورزی
- مبانی فلسفی فلسفه ورزی در برنامه رایج (هستی شناختی، انسان شناختی، شناخت شناختی، ارزش شناختی)
- نقد مبانی فلسفی فلسفه ورزی رایج بر پایه حکمت متعالیه
- آشنایی با رویکردهای رشد شناختی + امکان فلسفه ورزی برای همه
- انواع تفکر (تفکر خلاق، تفکر انتقادی، تفکر حل مسأله، تفکر مراقبتی)
- آشنایی با مفهوم حلقه کندوکاو
- مراحل و ساختار حلقه کندوکاو (اجتماع پژوهشی) + اجرا
- اصول تسهیل گری + اجرا
- ویژگی های تسهیل گر + اجرا
- وظایف تسهیل گر + اجرا
- تکنیک های هدایت بحث + اجرا

تذکره: حدود نیمی از ترم یا نیمی از وقت کلاس به تمرین عملی پرداخته می شود.

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون نوشتاری: ۴۰ درصد	۲۰ درصد	۴۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

یاری دهنوی، مراد، ۱۳۹۴، درآمدی بر برنامه فلسفه برای کودکان، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مرعشی، سید منصور و یحیی قائدی، ۱۳۹۴، مبانی و کارکردهای حلقه کندوکاو، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رشتچی، مژگان، ۱۳۹۴، اصول تسهیل‌گری و ویژگی‌های تسهیل‌گر، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
هدایتی، مهرنوش، ۱۳۹۴، مبانی روان‌شناسی رشد شناختی در برنامه فلسفه برای کودکان، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و
مطالعات فرهنگی

کریل، ریچارد، ۱۳۹۳، بیابید فلسفه بورزیم، ترجمه محمد کیوانفر، قم: دانشگاه ادیان و مذاهب
ستاری، علی، ۱۳۹۳، نقد مبانی فلسفی فلسفه برای کودکان، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
اسپیدکار، محبوبه، ۱۳۹۵، آینه حواس: روشی برای پرورش تفکر فلسفی در کودکان و نوجوانان، تهران: کانون پرورش فکری
کودکان و نوجوانان

پروینیان، مژگان و دیگران، ۱۳۹۵، طرح بحث برای مدیریت کلاس فلسفه و کودک، تهران: بنیاد حکمت اسلامی صدرا
مرادی، ماریه و بهناز پروین، ۱۳۹۲، زنگ فلسفه، تهران: نشر علم
کم، فیلیپ و دیگران، ۱۳۹۶، فلسفه ورزی با کتابهای تصویری، تهران: شهرتاش

فهرست مطالعات:

حکمت، نصرالله، ۱۳۸۱، مسأله چیست؟، تهران: الهام
ضرغامی، سعید، ۱۳۹۴، نگاهی به فلسفه برای کودکان از منظر فلسفه تعلیم و تربیت، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات
فرهنگی

ناجی، سعید، ۱۳۸۷، کندوکاو فلسفی برای کودکان و نوجوانان، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
ناجی، سعید، ۱۳۹۴، تفکر نقادانه در عمل، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
حبیبی، لیلا، ۱۳۹۴، داستانی برای کندوکاو، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
قائدی، یحیی، ارزشیابی در فلسفه برای کودکان، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
شیخ رضایی، حسین، ۱۳۹۴، علم ورزی در حلقه کندوکاو، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
باقری نوع پرست، خسرو، ۱۳۹۴، فیک در ترازو، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
صفایی پور، حامد، ۱۳۹۴، تیز فکری، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
کم، فیلیپ، ۱۳۹۵، داستان‌های فکری ۱-۳، ترجمه فرزانه شهرتاش و مژگان رشتچی، تهران: شهرتاش
قائدی یحیی و نسرین لطفی، ۱۳۹۸، مثنوی مولوی و فلسفه برای کودکان، تهران: موسسه مدارس یادگیرنده مرآت